

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ΄.-φύλ. 19 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 1 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1916 * ΑΡΙΘΜΟΣ 600

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

Τῇ γενικῇ ἀντιπροσωπεΐα τοῦ «**Νουμᾶ**» τὴν ἔχει τὸ **ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ Ε. Κουκλάρα** (ὁδὸς Ἀκαδημίας 53, ἀντικρὺ στῆ Ζωοδόχο Πηγῆ). Ἐκεῖ γράφονται συντρομη-
τές, πληρώνονται συντρομές, με ἀπό-
δειξη ὑπογραμμένη ἀπὸ τὸν ἐκδότη τοῦ
Νουμᾶ, πουλιοῦνται περασμένα φύλλα
κτλ. κτλ.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΝΟΥΜΑ: ὁδὸς Πριξί:τέλη 29.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ Περάδια τῶν βυθῶν.
ΔΗΜ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ Γ. αἰτιατικῆ.
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ Ὕμνοι.
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Τηλεφωνήματα.
ΔΑΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ Π θις.
Κ. ΤΡΙΑΝΦΩΝΗΣ Ἀπὸ τὰ «Ρουμπαγιά» τοῦ Ὁμάε Κα-
γιάκι.
Δ Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ «Πλάτ στὴν ἀγάπη (συνέχεια).
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ Γλωσσολογικά.
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΑ *

Δὲν ἐννοεῖτε, δὲν ἐννοεῖτε, δὲν ἐννοεῖτε. Κεὶ ἔχετε
δίκαιον, πληρέστερον δίκαιον. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ
φαντασθῆτε τί εἶδους ἐργασίᾳ ἔχει γίνει καὶ πόση ἐρ-
γασίᾳ τί εἶδους εἶναι αὐτή, πῶς πρέπει νὰ κινηθῆ καὶ
πρὸς ποῖον σκοπὸν. Καὶ θέλετε νὰ χυθῆ εἰς τὰ παλαιὰ

*) Σ. τοῦ «**ΝΟΥΜΑ**». Τὸ ἄρθρον αὐτὸ τοῦ μακαρίτη Πε-
ρικλῆ Γιαννόπουλου βρέθηκε μέσα σὲ καλὸ συρτάρι τοῦ
«**Νουμᾶ**», λησμονημένο ἐκεῖ ἀπὸ τὰ 1903 ποὺ μᾶς, τὸ εἰ-
δῶσαι μαζί μ' ἓνα ἄλλο ἄρθρον, «**Ὁ Τραγουδιότης**» ποὺ
τυπώθηκε στὸν 34 ἀριθμὸ (1903) τοῦ «**Νουμᾶ**», με τὴν
ὑπογραφή «**Ι. Ἀνεμοῦ**», ποῦλε ναι τοῦτο τὸ ἄρθρον. Στὸ
«**Τηλεφωνήματα**» μέσα ὑπάρχει ὁλόκληρος ὁ Γιαννόπουλος
με τίς φωτεινές του ιδέας, με τίς γοητευτικὰ παραξενιές
του καὶ με τὸ ἰδιόρρηθμο ἔφος του.

καλοῦπιτ' ἀλλὰ πῶς ἀφοῦ εἶναι νέα, εἶναι ἄλλη; Καὶ
διστάζετε νὰ δοκιμάσετε; τί σᾶς μέλει; πρὸς ποῖου; ἀ-
πευθύνεσθε; δὲν ἀπευθύνεσθε πρὸς τοὺς πολλοὺς;
Πρὸς αὐτοῦ; κ' ἐγὼ. Δώστε σεις; τὴν ἐργασίαν μου
πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ἀφίστατε αὐτοῦ; νὰ κρίνουνε,
αὐτοῦ; ἐρωτήσατε ἀν τοὺς ἀρέτη, ἀν τοὺς κάμνη κα-
λόν. Τοῦ πολλοῦς. Πρὸς τοὺς πολλοὺς; ἀπευθίνομαι
ἐγὼ. Τοῦ πολλοῦ; θέλω νὰ ἐξιπνήτω τῶν πολλῶν
θέλω νὰ ἐλευθερώσω, νὰ κτισθῆ τὴν ψυχῆν.

Μοῦ ζητᾶτε κοψίματα, ραψίματα, κτενίσματα ἰ-
δεῶν. Τί σᾶς μέλει; Τί σᾶς μέλει; Τί σᾶς μέλει; Ἐγὼ
μεινόμενι, ἐγὼ βλάττομαι, ἐγὼ χάνω. Νομίζετε ὅτι
δὲν τὸ ἐννοῶ; Ἄλλ' αὐτὸ θέλω. Ἐὶν ἐγὼ πάρω καὶ
τελειώσω καὶ τι, αὐτὸ ἐτελείωσε, δὲν εἶναι νὰ τὸ πά-
ρη ἄλλο; τί τοτε δὲν ὤφειλε, εἶναι ἰδικόν μου. Ἄλλὰ
ἐὼν πετάξω σωρὸς σωρὸς ἰδεῶν, δυνατόν ὁ καθεὶς
νὰ πάρῃ, νὰ κόψῃ, νὰ ράψῃ, νὰ κτερίσῃ, νὰ δημιουργ-
γήσῃ ὅ,τι θέλει.

Νά, λ.χ.: Ἐνὲς ἄνθρωπος ποὺ ἔζησε δέκα χρόνια
εἰς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν ἀγάπησε, φυσικώτατα,
καὶ περισσότερο νὰ εἶδε ἀπὸ κάθε σωρὸν ποῦ πῆγε
μόνον νὰ τὴν μελετήσῃ, φυσικώτατα δυνατόν νὰ εἰπῆ
ὄρατι πράγματι. Καὶ μ' αὐτὸ τί; Ὅθ εἶποῦν μόνον:
ὄρατι τὰ λέγει. Καὶ ἔπειτα; Τίποτε. Καὶ αὐτὸ δὲν
θέλω ἀκριβῶς. Ἐπικραλημάνω δὲ ἐκκατομμυριοστὴν
φορὰν: Ὅ,τι θέλω νὰ εἰπῶ, δύναμαι νὰ τὸ εἰπῶ ὠ-
ρικότατα. Δὲν θέλω, δὲν θέλω, δὲν θέλω καὶ δὲν πρέ-
πει νὰ θέλω.

Ἀπευθίνομαι πρὸς ὅλους μὴ ἐξιπρῶν κινέτω: Θέ-
λετε νὰ δημιουργηθῆ ἓνς ἰδεολογικὸς κόσμος ὠ-
ρατος; Σεῖς, ἢ τὸν δημιουργήσατε ἄμα σᾶς; εἴρου
τὸν δρόμον. Ἐσεῖς; ἢ τὸν χαρῆτε, ὄχι ἐγὼ. Θέλετε
νὰ ξεπαχῶσουν, νὰ ξεναρκωθοῦν, νὰ κινήθοῦν οἱ πολ-
λοὶ πρὸς ὅλα τὰ ὄρατι ποῦ ποθῆτε; Ἀφήτέ με ἐ-
λεύθερον νὰ τοῦ; κεντρίσω, καὶ νὰ τοῦ; εἰστρηλατίσω
ὅπως ξέρω ἐγὼ.

Καὶ: σᾶς παρκακλῶ, σᾶς παρκακλῶ, σᾶς παρκακ-
λῶ: Πάρτε νὰ διαβάσετε μίαν Μελέτην τῆς Ἑλλη-
νικῆς Γραμμῆς καὶ τοῦ Χρώματος ποῦ θὰ δημοσιευθῆ
εἰς τὴν «**Ἀνατολήν**» *). Ὅθ σᾶς φωνῆ καλῆ καὶ τὰ
λοιπὰ νὰ εἶναι καὶ δὲν εἶναι τίποτε. Εἶναι σπου-
δαία — ἐγὼ βλέπετε μιλῶ στῆθος; με στῆθος; — καὶ δὲν
εἶναι τίποτε, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ κατόπι. Αὐτὰ τὰ
δύο φύλλα ἔχουν δυὸ ἀγκωνάρια θεμελίων. Ἐνὸς κό-
σμου. Καθ' ὅλους τοὺς κινόντας τοῦ κτισίματος. Καὶ

*) Σ. τοῦ Ν. Ἐνα περιοδικὸ ποῦ βγαίνει τότε γιὰ λίγους
μήνες.

κίρκωρας ακόμη έχει σρχαίει. Καί δια τὸ κάθε τι εἶναι τὸ ἴδιον. Δὲν θέτετε χιλιάς χιλιάδ' οἱ τοιούτων μελετών; Βάλλετε τὸ χέρι εἰς τὴν καρδίαν σας. Δὲν σὰς χρειάζονται ἑκατομμύρια τοιούτων βιβλίων; Δὲν σὰς εἶναι χορηγητέτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο; Δὲν προτιμάτε σιωπῆς; Ὑλικῶν μὲ τὰ ὁποῖα νὰ κτίσετε σὰς ὅ,τι θέλετε πρὸς τοῦτ' ἑξὶς τελειωμέναι λιθάρια; Καί δὲν εἶναι κολίμα ἀν' αὐτίον ψοφῆσω νὰ τὰ πᾶρω μαζί μου ἐγώ; Διὰ τί δὲν θέλετε νὰ τὰ πάρετε, νὰ τὰ ἐξεκτελέσετε, νὰ τὰ μεταχειριθῆτε μίαν ὥραν ἀρχίτερα; Ποῖος σὰς λέγει ὅτι αὐτίον δὲν εἶναι πιθανὸν ἕνα κεραμίδι νὰ μου κόψῃ τὸν ἀέρα;

Ἐσὰς ἐσὰς; σὰς χρειάζονται αὐτὰ ἐμένα δὲν μοῦ χρειάζονται τίποτε. Ἐμένα μὲ ἐνοχλοῦν μόνον, μὲ βρῦνον μόνον. Μὴ κάμνετε σὰν Εὐρωπικίαι. Ἐγὼ δὲν κίθομαι νὰ κτερίσω τέτοιαι βάρη. Ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι ἐλαφρὸς, ἐλαφρὸς σὰν πουλί. Τύχη τὰ πάντα καὶ τύχη ὤθησεν ἕναν ἀπὸ ἐμαῖς νὰ ἰδῇ δέκα πράγματα περισσότερα διὰ τὴν κοινὴν ζωὴν. Πάρετε αὐτὰ τὰ πράγματα, μὴ τὰ χάσετε.

Ἐγὼ τίποτε δὲν σὰς ζητῶ καὶ τίποτε δὲν ἔχετε νὰ μοῦ δώσετε. Ἐπίνοιος; δὲν θέλω. Δίξιν σὰς τὴν χαρίζω. Ἐγὼ θὰ σὰς ἀδειάσω εἰς τὸ κεφάλι ὅ,τι εἶναι χρησίμου, κινητικόν, ἡθονικόν τῆς ζωῆς σας; γρήγορα, γρήγορα καὶ ἔπειτα χίριετε, χίριετε. Ἐγὼ μίαν φοράν θὰ ζήτω, δὲν θὰ ζήτω δύο. Καὶ ὅταν περάσῃ ἡ νεότης, τὰ ῥέτω σὰς τὰ χαρίζω. Κ' ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ φάω τὰ ναιάτα μου μὲ σὰς. Ἐγὼ τὴν μὴν δόξαν ποῦ ἐξήτευσαι εἶναι ἡ δόξα τῶν φίλων. Θέλω νὰ κίθῃνομαι τὸ κεφάλι μου ἀεὶ, κύριος, φορτωμένο μὲ τὸ στεράνι τῶν φίλων. Καί θέλω νὰ πεθάνω νέος. Καί θέλω νὰ πεθάνω ὁρθός. Θὰ κάμω ὅ,τι εἶναι δυνατὸν γιὰ νὰ σὰς πείσω νὰ τὰ πάρετε, γιὰ νὰ σὰς δείξω ὅτι εἶναι χρήσιμα διὰ σὰς. Θάλετε νὰ τὰ πάρετε; Πάρετέ τα, εἶναι ἰδικὰ σας. Δὲν θέλετε; Τύφλα σας!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

“ΥΜΝΟΙ,”

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πᾶμε νὰ βροῦμε τὴν καινούρια μέρι.
 Ἡλιος ἔδω τὴν πλάση δὲ φωτίζει.
 Ἀπὸ τὸ σάπιο, μολεμένο ἀέρα
 τὸ πουλί τῆς καρδιᾶς μας φτερουγίζει.
 Σὲ μίαν ἄλλοτινὴ σιμῶνει σφαῖρα
 τοῦ τὸ πνεῦμα δὲ στέκει μετερίζι
 στῆς ἀνάγκης τὸ νόμο, τὸν πατέρα
 κάθε ἀδικίας τοῦ τῆ ζωῆ λυγρίζει.
 Πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν καινούριον δρόμον
 μακριὰ ἀπ' τῆς κοινωνίας μας τὸν κρυφόνον.
 Ὡ νέα ψυχῆ, ποῦ τίναξες τὸν τρομόν
 τοῦ δειλοῦ, τὴν ἀπάτη καὶ τὸ πνεῦμα,

τὸ ζωντανὸ ἀγωνίσου τὸν ἀγόνον.
 Σ' ἀκολουθεῖ τὸ φουσκωμένο ὄμμα.

ΣΕ ΜΑΣ ΤΟΥΣ ΔΥΟ

Πόσο γοργὰ ἡ ζωὴ τὰ πάντ' ἀλλάζει!
 Τὴν ὑπαρξὴν μας, τὰ ὄνειρ' ἀποστεύει.
 Ἐδῶ ἕνας ἥλιος κίσει, κατὰ χάρι
 παρέξει τὴν λογίαν μας παιδεύει.
 Ὁ βραχνὸς τῆ χαρῆς μας δυναστεύει,
 χέρι μαῖνο τ' ἀνέγγιχτα μαλάζει,
 τὸ φαιμένα στὴν ὄρα του σταλάζει.
 Καὶ ἂν παντοῦ κίτι ἀγέριστο γυροῖται,
 κίτι αἰώνιο ἡ ψυχὴ νὰ κροσταλώσῃ,
 καὶ ἂ στὸν ἔρωτα βούλει νὰ διώσῃ
 πίστη, λαύρα, λιμάνι γιὰ ν' ἀράξῃ,
 —δὲν μπορεῖ, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν πετάξῃ...
 Ὡ ποῦ μ' ἀκούσ, ἀγάπη μου, ἐπὶ κίρινε
 σὲ μᾶς τοὺς δύο γιὰ ν' ἀληθεύῃ ἂν εἶναι).

ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ

Ποίηση βαθειὰ καὶ θεῖα σὲ συνταράζει,
 ποῦ ἀτ' ἄλλους κόσμους ξένους καὶ ἄλλες σφαῖρας,
 ἀνάμεισός σου ἀθέλητα φουλίσει
 καὶ συννοῖσει τίς γλώσσες σου μέρες.
 Καὶ ἂν τὸ γέλιο σου ἀφρόντιστα παρῆξει
 καὶ ποτίζει τοῦ νοῦ μου τίς χιμαῖρες,
 μὰ στὰ βράχια τοῦ βίου μου καὶ τίς ἔρες
 κῆμα βογγᾷ τὸ φιδωτὸ σου νᾶσι.
 Κῆμα θολὸ καὶ γέλιο ἡμιολογαμένο,
 νύχτα βαθειὰ καὶ θεῖα τῆς ἀγκυλιάς σου,
 τὸ μυστήριον τοῦ κόσμου διαλυμένο
 στὴν ἑσπέρην ματιὰ, σὸ πᾶσιμά σου,
 στὴν κἀθε σου γραμμὴ καὶ κούφια χόρη
 τοῦ ἡ ποίηση καὶ ἡ ζωὴ πᾶσι ζευγάρω.

ΟΛΥΜΠΙΟ

Πόσο καλά τὸ ἔβρεις, εἰς ἐσπέρην μου,
 πὼς ποτέ μου δὲν ἔβρισα σὲ κῆμα,
 πὼς τὴ θλίψη δὲ ζήλεσα ποτέ μου
 καὶ ὅμως πάντα σὲ πλάτ' τὸν τρέχω ἀνάμει.
 Τίχα ἡ ἀγνή χαρὰ δὲν εἶναι θῆμα;
 Καὶ ἂ μὴ φορὰ τὴν ἀγγίξες σκοπέ μου,
 γλήγορα τὴν τραγοῖδησε, σὲ δρόμον
 νεκρῆς καρδιᾶς, ποῦ δόθηκε τοῦ ἀνέμου.
 Ἄχ ἄλλο πᾶ δὲν ἔχω νὰ ὑπομείνω
 παρὰ μίαν αἰσθησὴν βαθειὰ, ποῦ ἀλλάσει
 τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, καὶ σταλάζει
 μίαν γαλήνην πνοὴν στὸν ὄμον θρήνο.
 Γιατί, ὅλα τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου ἔβρω
 νὰ πᾶθω, νὰ αἰστανθῶ καὶ νὰ ὑποξέρω.

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Ἐσένα πού σέ γνώρισα παιδάκι,
—παιδάκι ἐγὼ καὶ φίλος πιστευμένος—
κι ἄβραστο μὲ πότισες φαριάζκι,
κυλώντας με στὸ δόλο κομπασμένος
μ' ἓνα μαῦρο στὴ ζήση μου χιράκι.
Ἐσένα πού ὄλος σοῦ εἶτανε δοσμένος
ὁ κόσμος, στὴ χαρὰ καὶ στὸ μεράκι,
κ' εἴσουν τότε ἓνας νιὸς κλαιδισμένος,
ἔτοιμος στὰ μεγάλα γιὰ νὰ δράμης.
—ὦ σήμερα πῶς ἄξαφνα στὸ δρόμο
συντριμένο σ' ἀντίκρουσα, μὲ τρόμο,
ἀνήμπορο ἓνα βήμα γιὰ νὰ κάμης...
Μὰ δὲν εἶχα ἓνα δάκρι, νὰ μπορέσω
γιὰ νὰ κλάψω ἄλλο πιά, νὰ σέ πονέσω.

ΩΡΑ ΔΕΙΛΙΝΗ

Πόσο γιὰ μὲν ἀδιάρρητη καὶ ξένη
δειχνόσουνα μπροστά μου σὰν παρνούσες!
Μὰ μὲ λατρεία κρυφὴ καὶ πιστευμένη,
τὸ γνώριζα, —τοὺς στίχους μου ποιοῦσες.
Μιὰν ὥρα δειλινὴ, τρικυμισμένη
ἀπὸ στοιχειά, φαντάσματα καὶ μοῦσες,
στὸ κοσμικὸ τὸ κέντρο πού ἀγαποῦσες
σ' ἀντίκρουσα στὸν κύκλο σου οκυμένη.
Τὸνομά μου σὰν ἀκουσες, καὶ πάλι
δὲ μοῦ ἔρριξε, παρα ψυχρὸ ἓνα β. ἄμμα.
Μ' ἀπὸ τὴν ὥρα δειλινὴ τὸ κεφάλι
ἀσάλευτο κρατοῦσες, κι ἄλλο αἶμα
χάραζε τὴ χαρὰ στὰ μάγουλά σου,
σὰ σημαία στὸ κατάρτι τῆς καρδιάς σου.

ΝΑ ΣΕ ΤΥΠΩΣΩ;

Νὰ σέ τυπώσω τραγουδάκι τάχα
ἢ νὰ σέ κρύψω στὴν καρδιά μου πάλι;
Στοῦ πόνου μου τάνηλοχο ἀκρογιάλι
πού ὄλο φύκια ξεβράζονται μονάχα,
κρινάκι τοῦ χλωμό μου! Καὶ σὰ νῆμα
λαχτάρα, μὴ σέ πάω ἢ ἀνεμοζάλη
πού σέρνει τὴ ζωὴ μου ἀγερομάχα,
σ' ἀπίθωσα στοῦ στίχου τάνθογάλι.
Ὡ θάμα ἢ εὐωδιά σου... Μὰ τί ζήλια!
Στὸ χιρτί σὰ σέ βλέπω κίρρωμένο,
ἔτοιμο γι' ἄλλα μάτια, γι' ἄλλα χέλια,
δὲν μπορῶ τέτοιο ξόδι νὰ ὑπομένω.
Τὴν τέχνη μου ὄλη θέλω νὰ συντρέψω
καὶ βαδιά μου τὸ πάθος σου νὰ κρύψω.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΠΟΘΟΣ

Ποτὲ ἀκόμα δὲν τὸν ἔχει δεῖ... Κι ὅμως τὸν περι-
μένει μ' ὄλη τὴν ἔνταση μιᾶς ἐπιθυμίας πού δὲ θὰ
σβύσει ἂ δὲ συμπληρωθεῖ. Μιὰ νοσταλγία ἐξάλλη
καίει στὰ μάτια της, στὰ παρτίξινά της μάτια τὰ πο-
λὺ μεγάλα καὶ μαῦρα, τὰ πολὺ ἐκστατικά, πάντα πὺ
μεγίλα καὶ πὺ μαῦρα, τόσο, πού μόνα τους ὑτάρχουν-
νε γίνεται τὸ κατάχλωμό της πρόσωπο μάτια, ὄλο
μάτια, μονάχι μάτια. Ὡρες ἀσάλευτη μένει στοὺς ἐ-
ρημικούς γιालούς, στίς ἀμμοδιῆς ξιπλωμένη ἢ ὀλόρ-
θια στοὺς ὀλόρθιους βράχους.

— «Μὴν εἶδε κανεὶς τὸ μεσημέρι ἢ τὰ μεσίνυχτα
τὴν ἄνωστή μου τὴν Ἀγάτη;» Στέκονται οἱ στρα-
τοκίποι μαγεμένοι καὶ τραβηγμένοι ἀπὸ τὰ μάτια της,
σιμώνουν νὰ τῆ; χιρίσουν ὄλη τὴ δικὴ τους τὴν ἀνώ-
τερη, τὴ μιὰ τὴν ἀγάτη πού κερτεροῦσε καὶ σ' ἀνέν-
τεμά της ξύπνησε. Βαθεῖα τοὺς κοιτάζει. Σὰ μὲ
μιὰ ἐλπίδα πού μεθυστικὰ τοὺς τρελλαίνει ἀλλὰ καὶ
πολὺ ἀξεδιάλυτα. Κ' ἔξαφνα ὅταν ἔχθουνε πιά τόσο
κοντὰ ὥστε νὰ ἔχει στὰ χέρια της τὸ ἐγὼ τους, ὥστε
νὰ τὸ «νοιώθει», ξεσπᾶνε σ' ἓνα γέλιο ξεσχιστικώ-
τερο κ' ἀπὸ τὸν πὺ τραγικὸ λυγμό. Σύσσωμα ἀνα-
τριχιάζει καὶ σωριάζεται ὁ διαβάτης ἀνοίοντας τὸ
γέλιο πού τὸ χέλασμο σημαίνει, τὸ φοριχτὸ κρήμι-
σμα τῆς ζωτικότης του, γιατί ὄλη σὲ κελὴ ἔχει ὀρ-
μήσει.

Ἀδιάρρητη τὸν πόνο του δὲν ξέρει. Συνειδητὰ δὲν
τὸν θέλησε. Τὸ θάμα τοῦ ζήτησε κ' αὐτὸς δὲν εἶταν
ἄξιος νὰ τῆς τὸ δώσει. Τὴ δικὴ της πίκρια κλαίει στὸ
γέλιο ἢ φωνὴ της: — «Δὲν εἶσαι σύ. Ἐσὺ δὲν εἶσαι
πρωτόφαντα ὁμορφος. Ἐσὺ δὲν ἔρχεσαι ἀπὸ τὴ θά-
λασσα» — τὴ μιὰ ἀκόμα ἀπογοήτευση. Ὅμως περιμένει
καὶ πάλι μὲ τὴν ἴδια ὀδυνερὴ ἐπιθυμία ..

Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ μαζί μὲ τὶς ἄλλες κοπέλλες
εἶχε αἰσθανθεῖ τὸ μυστικὸ τῆς ἀνοιξὸς καὶ σύντονα
φετὰ ν' ἀνοίγουνε, εἶχε σταματήσει τὸ βλέμμα της.
πού τώρα ἀλλοιώτικα ἔβλεπε, στὰ λυγρὰ παλληκάρια
Πὺ λυγρὰ ἀτ' ὄλες τὶς κοπέλλες, σὰν ἀσυγκράτητη ἀ-
νάγκη, κάτι τὴν ἐσπρωγνε στὴν ἀντρικὴ τὴ δύναμη
μὰ καὶ κάτι ἄλλο τὴ σταματοῦσε μὲ μιὰ διαμάχη σπα-
ραχτικὴ. Σὲ κανένα βλέμμα δὲν ἀπαντοῦσε τὸν ὑτέρ-
τερα ἀρμονικὸ ἀντίλαλο πού μόνος θὰ τῆς ἄρριζε, τὸ
πολὺ ἀρχοντικὸ, τὸ μοναδικὸ ὄρατο, πού ἀπαιτοῦσε

Καὶ τὰ λόγια καὶ ἡ κίνηση καὶ ἡ σιωπὴ ὄλων τῶν
παλληκαριῶν παράφορα ἀντιχοῦσαν μὲ τὸ θαλασσι-
νὸ σκολό. Ἡ θάλασσα τὴν εἶχε μεγαλώσει, εἶχε φυ-
σῆξει τὴν πνοὴ στὴν ψυχὴ της... Κι' ὅταν ἀνήμπορα
νὰ τὴ συγκινήσουν εἶδε στὰ πόδια της τὰ παλληκάρια
τὰ μονότονα, ὅταν κάτι μ' ἀποστροφὴ ἀποτραβήχτη-
κε βλέποντας κάποτε ἓνα νιὸ νὰ ὀδηγεῖ στὸ κοινὰ

γιορτιάτικα στολισμένο σπίτι του τῆ νύφη, σκυφτὴ κ' ὑπομονητικῆ, στὸ σπίτι του τὸ μικρὸ καὶ πιγερὸ, ποὺ σὲ φυλακὴ θὰ τὴν ἔλεινε στὰ προαιώνια ἴδια ἀκίνητα δεσμά, περίμενε τὴ θάλασσα νὰ τῆς τὸν φέρει, νὰ τῆς φέρει τὸν ὁμορφὸ ἀγαπημένο μὲ τὸ ἐγὼ βαθὺ κι' ἀπέραντο σὰν τὴ θάλασσα καὶ σὰν τὸν Πόθο τῆς.

Περίμενε μ' ὅλη τὴν ὀδύνη τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς συχνῆς πικρίας μὰ καὶ μὲ τὴν ἀσάλευτη πεποίθηση στὴν ἀνταλλαγὴ τοῦ Θ. σαυροῦ, τὸ Ἀξετίμητο...

Ἐνα δειλινὸ ριγμένη χίμω ἀπὸ τὸ βοριανέμι ποὺ μανιάζει, ἕνα δειλινὸ ἐξεγεμενῆς διάθεσης, μέσα στὴν πλατειὰ φωνὴ τῆς τρικυμίας, ἀκούει τὴν ὑπόσχεση, πὼς ἡ θάλασσα ἀπόψε θὰ θελήσει τὸ θάμα. Ὅλο τὸ ἐσώψυχό τῆς ἀνοίγει πλατειὰ ὡς καὶ τὰ δάχτυλα γιὰ τὸ μοναδικὸ τ' ἀγάλισμα...

... Ἐνα κῆμα ἀγριότερο, τὸ πιὸ ἀφρισμένο καὶ τὸ πιὸ ψηλὸ καὶ σὰν πυκνὴ σιὰ ῥίχνει στοὺς βράχους. Ἡ Ἐλπίδα θρημβευτικώτερη κι' ἀπὸ τὸ σάλιο τῆς τρικυμίας; ὑψώνει τὸν ὕμνο τῆς Ἀγαλλίας. Μιὰ ἀστραπὴ τὸ σκοτάδι ξεσκίζει δι' ὀφθαλμὸν χίμω ὀρθανουγιμένα, στηλωμένα, λάμπουνε μὲ μιὰ λάμψη σὰν ξωτική. Σχεδὸν τρομαχτικῶς ὅμως μόνον τὸ πρωτόφαντό τους αἰσθάνεται ποὺ γοητευτικὰ τὴ γονατίζει μπροστὰ τους σ' ὀλοπλέρια προσφορά Ἀγάπης. Μέσα στὰ χέρια τῆς τὸ πρόσωπό του ν' ἀρτάζει θέλει, στὸ δικό τῆς νὰ τὸ σιμώσει. Τὰ χέρια τῆς ἀγγίζονε μονάχα ἕναν ὄγκο ἀναίσθητο, παγωμένο.

Ἰσαμε τὴν αὐγὴ ἀκίνητη στὴν ἴδια θέση μένει προσηλωμένη στὸ νεκρὸ τῆς τὸν Πόθο. Γιατί; γιατί; ψιθυρίζει ἄτονα... Οἱ πρῶτες ἀχτίδες διαλύοντας τὰ σύννεφα χρυσὲς τὸν φωτίζουν. Τὸν γνωρίζει... Μ' ἕνα λυγρὸ ἔλιον τοῦ εἶναι τῆς. Ὁ πεθαμένος ποὺ παθητικὰ τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν κλαίει, παλληκαρι ζωντανὸ σαρκαστικὰ τὸ εἶχε περιφρονήσει.

Καὶ νοιώθει πὼς ἀνίκανη εἶναι μόνον Αὐτῆ, ἀνίκανη γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς, τὴ μεγάλη τῆς Ἐπιθυμία, τὰ πλατειὰ φτερά. Ἡ θάλασσα τῆς τὸν ἔστειλε, κι' Αὐτὴ τὴν ὄρα τῆς ἀνεξάρτητης ἀτομικῆς νικητῆρας κίνησης μικρόπρεπτη δὲν τὸν εἶχε γνωρίσει. Τὸν εἶχε ἀρῆσει ἀγνώριστο νὰ περάσει, τὴ Νostalγία τῆς χιλνώντας, ὅλη τῆς τὴν Ὅμορφη. Ἡ ἀναμονὴ τῆς στείρα, περιττὰ ἐπερηντατισμένη, ἀνήμπορη πιά γιὰ τὴ Ζωή, ἀνεμπόδιστα τὸ θάνατο εἶχε δημιουργήσει κι' ἀγαπήσει. Ριγμένη χίμω πιὸ πεθαμένη κι' ἀπ' Αὐτὸν ἕνα τίποτε, σὰν Κατάρτες δίμεις, ποὺ μὲ μαχαίρια τὴν αἱματώνουν, ἀκούει τώρα τὸ παράπονο τῶν συντριμμένων παλληκαριῶν, ἀφοῦ ταπεινὴ κανένα θησαυρὸ ἐσώτερο δὲν εἶχε πλάσει μὲ τὸν πόνο τους καὶ φωνάζει στὴ θάλασσα τὴν ἀπελπισία τῆς τὴν ἀπέραντη σὰν τὸν ἀνάξιο Πόθο τῆς.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΠΕΤΡΑΔΙΑ ΤΩΝ ΒΥΘΩΝ

IX

Σήμερα εἶδα τὸν ὄθρο. Εἶχε φεγγαροὸν ἀίματένια. Ὁ ἀέρας μύριζε ἀπὸ τίς σάρκες τῶν θυσιασμένων καὶ οἱ θυσιαστὲς μὲ τὰ χέρια ἀναπαμένα στὸ στήθος; κοιμόντανε βραθεῖα. Κάποτε, κορμιά ποὺ δὲν εἶχαν ἀποκαεῖ, ἀνταρᾶζονταν. Καὶ ἦταν ἡ μόνη κίνηση σὲ κείνη τὴν ἤσυχία. Κάποτε, χεῖρια ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμα σπαῖσει, κάτι ψιθύριζαν. Καὶ ἦταν ὁ μόνος ἦχος σὲ κείνη τὴν ἤσυχία. Δὲν μπορούσα νὰ ὀλέπω. Κάθησα σὲ μιὰ πέτρα, ἐκρυψα τὸ πρόσωπό μου στὰ χέρια μου καὶ περίμενα τὴ σειρά μου.

X

Δ' ἴχως νὰ θέλουν νὰ τὸ ποὺν ἐπλάθον ἕνα ἔργο. Ὁ ἕνας ἔβαζε τὸ φῶς, ὁ ἄλλος τὴ σιὰ. Σιωπηλὸ τὸ ἔργαστήρι καὶ μόλις ἀπὸ τὸ φεγγίτη ἔμπαινε ὁ στερνὸς κρύος ἥλιος. Δὲ μιλοῦσαν οὔτε διαζούνταν. Κάποτε κυττάζονταν καὶ χαιρογελοῦνταν. Ἄλλοτε κυττάζονταν καὶ δάκρυζαν. Μὰ τίς περισσότερες φορές οὔτε κυττάζονταν. Ὡς ποὺ κάποια νύχτα βρέθηκα πολὺ κουρασμένοι. Καὶ μόνον ἀπὸ τὸ ἔργο ποὺ εἶδαν ἀνάμεσα τους νὰ ὑψώνεται, ἐνοιώσαν πόσες φορές μέτρησαν τὰ ὄψη καὶ τὰ βαθὴ πάνω στὸ μέγα κῆμα τῆς ταραχῆς.

XI

...Κι' ἀκουγε τὴν περασμένη τῆς ζωὴ σὰ βουητό, δίχως πιά νὰ συγκινεῖται. Ποιὸ τάχα ἦχοι ἀνταμόνουνταν, γιὰ νὰ δώσουν αὐτὴ τὴν ἀκλιβερίτη, βραβεῖαν ἀρμονία; Ἀκουγε. Καὶ τὸ βουητὸ μάκρυνε, ἔβυνε, ὅπως ὁ ἀχὸς τῆς θάλασσας, ἔταν τὴν ἀρῖνομε πίσω. Τώρα ἀκοπα περπατοῦσε, δίχως νὰ θέλει νὰ φτάσει πουθενά. Ποῦ νὰ φτάσει; ἢ καινούργια πολιτεία, κάτασπρη ἀπὸ τὸν ἥλιο τῆς γνώσης, δὲν εἶχε μυστήρια, οὔτε ἐναλλαγές ποὺ νὰ τὴν τραβοῦσαν. Τὰ μάτια τῆς ἔδλεπαν πέτρα, τὰ δάχτυλά τῆς, ποὺ ἄλλοτε ταρᾶζονταν ἀπὸ τὸν πόθο ν' ἀγγίξουν, τώρα φτάνανε παντοῦ. Ἡ προσωρινὴ ζωὴ εἶχε συγκλίνουσες. Ἡ αἰωνιότητα εἶνε σὰν ἕνα μωτακὸ ἀποτελεσμάτων. Μόνον σὰν κουράζονταν ἀπὸ τὴν ἀταρᾶξία τοῦ ἑαυτοῦ τῆς ἔκοβε τὸ βῆμα, γιὰ νὰ ἀκούσει τὸ μακρυνὸ πιά βουητὸ τῆς περασμένης τῆς ζωῆς, ποὺ ἦταν βέβαιη; θὰ ἔμανε ἄλυτο καὶ ἀνεξήγητο μπροστὰ σὲ ὅποια τῆς γνώση.

XII

—Μοῦ πονάει τὸ κορμὶ στὰ μάρμαρα. Πεθόμωσα ἕνα μαλακὸ κρεβάτι. Σεντόνια καθρὰ ποὺ νὰ μυρίζουνε λεβάντα... ἄχ, ἕνα κρεβάτι.

—Σεντόνι σου τὴ σκόνη καὶ στρώμα σου τὸ μάρ-

μαρο, έτσι θέλω. 'Ο άέρης νά σου σηκώνει τὸ φάρεμα πὸ δριμητικά ἀπὸ τὰ χέρια μου. Καὶ νά κρυώεις, καὶ νά φοβᾶσαι, καὶ νά πονᾷς, καὶ νά ντρέπασαι, ἔτσι θέλω.

Ἀπὸ μιὰ χερσίδακ τῶν μαλλιών της, πού εἶχαν χυθεῖ μπροστὰ της, ἐνοιωσε τὸν ἥλιο νά της ἀνάβει πὸ πολὺ τὰ μάτια. Καὶ στάθηκε....

XIII

Μου τσιριάζει νά ζήσω ἀσκητικά, ἀνάμετα ὑποκειμένου καὶ δημιουργικά. Θά μὲ στεγάζει ἡ σκέψη μου, ἀδιάφορο ἂν δέν ἀντέχει στὶς βροχὲς τῶν δακρῶν. Μὰ θά λούζομαι τὴν ἐκυτό μου καὶ θά αὐξάνω μὲ τὴν ἴδια οὐσία μου. Ἔτσι, ἡ συνθετικότητά μου, κίνηση πᾶς δόξατα ἐσωτερική, θά βοηθᾷ στὴν ἀποκρυστάλωση της μορφῆς μου καὶ δὲ θά μὲ χάνουν μέσα στὶς ἄλλες μορφές. Θά ξεχωρίζω σὺν τὴν πέτρα καὶ σὺν τὸ ἀγαθὸ καὶ σὺν κάθε πού ξέρει σωστά γιατί ἦρθε. Καὶ θά μὲ βλέπουν οἱ πολλοὶ καὶ θά φεύγουν. Καὶ οἱ λίγοι θά ἔρχονται κοντά μου γιὰ νά βροῦνε τὴν παρὰ πλάνημένη ψυχὴ τους.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

Ὁ κ. Κ. Ἀρκετός δημησιάζει μὲς στὰ «Χιακὰ Χρονικά» τὰς β' κήμπορας χιόντικες λέξεις πού ἀρχίζουν ἀπὸ Α. Τὸ γλωσσάριο εἶναι μέπιμέλειχ καὶ μαρκατὶ, ἐπιστημονικὴ προσοχὴ γραμμένο. Μερικὲς μάλιστα ἐξηγήσεις πού δίνει εἶναι πολὺ καλές, ὅπως λ. χ. ἐκεῖ πού λέει πῶς κάποιος σάλιχγκας στὰ Ἀθῶνα μὲ λέγεται *ἀγερακάτος* «ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ χρώματος πρὸς τὸ τοῦ ἱερακοῦ». Κ' ἐκεῖ πού ζηγᾷ τὸ *ἐγκυλοχέβω* ἀπὸ συνειρημὸ τῶν: *ἀγκυλώνω*—*λογχεύω*, καὶ τὸ *ἀπορμιρίζομαι* ἀπ' τὸ μεσαιωνικὸ *ἀπομερμιρίζομαι* κ' ἄλλα ἀρετὰ.

Θαυρόντως πῶς κάτι μπορεῖ νά φελησούν καὶ μερικὲς δικές μου γνώμης: ἐκεῖ πού ὁ συγγραφεὺς δέν ἀπόσπασε τίς δικές του πιχαιρίζομαι νά τίς ἐκθέτω ἐδῶ ὅσο μπορῶ πὸ τόντομα.

ἄλιος = ἄλιος; καὶ. μου φέινεται πῶς εἶναι ἀπ' τὸ α τὸ στεργητικό καὶ τὸ *βιδος* = εὐδοτὸς καὶ προήρθε ἀπ' τὰ πείρα τὰ γιδὸ τρώει πού μὴ γενιώντας δέν παρᾶγοι *ε βιδος* γιὰ τὸν ἀρέντη τους.

ἄβολος καὶ. Ἀπὸ παρὰδρομὴ βέβαια θά γράφηκε πῶς εἶναι «ἀντιθέτων» τῶν δὲ *βολεῖ*, γιὰ τὸ *ἄβολος* ἴσως ἴσως εἶν' ἐκείτος πού δὲ βλεῖ, «*συνώνυμον*» λοιπὸν.

ἀβουλῶ καὶ. ὄχι βέβαια «ἐκ τοῦ βοηθῶ», ὅπως λέει, ἀλλὰ τὸ ἴδιο τὸ *βοηθῶ* μὲ τίς ντόπιες φτογοποιεῖς.

(*δ*) *γελλούδα* καὶ. Εἶναι σκέτο ὑποκοριστικὸ τοῦ γνωστῶ *γελλοῦ* = γιλλῶ χωρὶς κανέναν ἄλλο συνει-

παρμό, καὶ ὁ ὑποκορισμὸς γίνεται γιὰ χάδι «πρὸς ἐξευμενισμόν».

ἀγκλιεῶ καὶ. Γιατί μὲ εἰ; Ἀπὸ τὸ *ἀνεῖλα* προφέθηκε *ἀγκλιεῶ* ἐγίνε ἀπ' ἀφτὸ τὸ νεολογικὸ ρῆμα *ἀγκλίζω*, καὶ *ἀγκλιεῶ* κατόπι, ἀπ' τὸ *ἀγκλισα*.

ἀγουράδα = χερσάδχ, ξερότοπος; ἐμεῖς; τὸ *ὕγρὸς* τὸ λέμε *γουζός*, ὅτε ἀφτὸ θά εἶναι τὸ στεργητικό *δ* + : *γουράδα* = *ὕγρῶδα*.

ἀθάλη καὶ. *Αἰθάλη* ξεπέφτοντας κατὰ τὰ συνηθισμένα τὸ ἀρχικὸ *ε* (γιατὶ *ε* εἶναι βέβαιον) γίνεται *θάλη* καὶ κατόπι παίρνει τὸ πρόβαλμα *α* ἀναλογία ἀπ' τὸ *ἀθρακιά*.

(*δ*) *κόλλοπας* καὶ. Μιὰ πού ὁ Ἡτύχιος ἔχει τὸ *κόλλ(λ)απες*, μου φέινεται κάλλιο νά τὸ παράγοιμε ἀπ' τὸ *κόλλπω* κιόχ: ἀπ' τὸ *κόλλω*, πού ἔτσι δέν ζηγᾷται τὸ—*απ*. τὸ διπλὸ *λ* καὶ τὸν Ἡτύχιον θάναϊ ἀπὸ παρτυμολογία.

ἀλατόμητος (βοῦς). Δέν ἔρχεται βέβαια ἀπ' τὴν παρὰδοση, μόν' πέρασε ἀπ' τὴν Ἐκκλησίαν «*θρος ἀλατόμητος*» πού παρτυμολογῶντας; τὸ ὁ λάος; μὲ τὸ *διλάκερος* τοῦδωκε τὸ ἴδιο νόημα.

ἀλιφός καὶ. Τὸ *ἀλιφῆς* γίνεται πρῶτα *ἀλιφῆς* (πρβλ. *ἐχηνῆς*—*ἐχ-νίδα*, *διήγημα*—*δίγημα* καὶ). καὶ κατόπι *ἀλιφός* (πρβλ. *ἀκριβῆς*—*ἀκριβός*, *ψευδῆς*—*ψεβδός* καὶ). Ἔτσι καὶ τὸ *ἀκροφῆς* ἀπ' τὸ *ἀκροφῆς*—*ἀκρόφνος* (πρβλ. *αὐτοφῆς*—*ἀ(φ)τόφνος*). Ἐδῶ ἡ κατὰληξι—*φνος* ἐγίνε—*φος* ἀπὸ κάποια ἀναλογία, ἀπ' τὸ *σκοῦφος* λ. χ. γιατί καὶ ὁ *ἀκροφῆς* ἔρχεται σὺν εἶδος *σκοῦφος* τῆς σκεπῆς.

ἀνάπημα = ἀνάπηγμα (πῆγνυμι = πῆζω).

ἀναφούρι = ἐῆ μετὰ τὸν ἀνεμον ἐπιμένοντα κ' ἠνῆσις τῆς θαλάσσης; ἐμεῖς; λέμε (*δ*) *νεφύρω* = μπερέδω, ἀνακατώνω. Ἄμκ κανεὶς παρατηρεῖται τὴν ἀνακατωσοῦρα τῆς θαλάσσης κατόπι ἀπ' τὴν τρικυμία θά συφωνῆται μαζί μου πῶς τὸ *ἀναφούρι* γίνεται ἀπ' τὸ *ἀναφύρω* = ἀνακατώνω.

ἀναφούρης = ἀνάποδος ἄνθρωπος. Ἀφτὸ μου φέινεται πῶς; δὲ σκετίζεται μὲ τὸ παρὰπάνω, μὰ πῶς γίνεται ἀπ' τὸ *φούρια*, *ἀναφούρια*—*ἀναφούρης* = φουριόζος.

ἀ-εχ *Ἡτόνομαι* = ἀγριεῖω, ὄρμω καὶ. Ἰψῶν τὴ *χῆτη* (χαίτη). Ὁ Φολεγκνητῆς τύπος *ἀνιχεντῶνομαι*, παρτυμολογία ἀπ' τὸ *ἐχεντρα* = ἔχοντα πού σηκώνεται σὺν ἀφελὸ γιὰ νά δριμηται.

Τὸ *ρίδι* εἶναι *οὐρίδι* (οὐρίτσιν) καὶ ἀπ' τὰ λίγα πού ἀπορριχνουνε τὸ ἀρχικὸ τους *ου* (πρβλ. οὐδέν—δέν, οὐζάρω—ζάρω, καὶ τὸ λάζικο οὐκι—κι, ἄλλο δέν ξέρω).

ἀπιάδι = δίχτι καὶ. Ἐνα ἄλλο δίχτι, διπλὸ ἀφτὸ σὲμάς; τὸ λέμε *δίρανο* δηλ. μὲ διπλὲς *φανές* = τὰ μεγάλα *μάτια* τοῦ δίχτι τοῦ *ἀγαμιονάδος* καὶ. Τὸ *δ* ζηγᾷται καλύτερα ἀπ' τὸ Βενετιάνικο τύπο *ragiona-do*, κιόχ: ἀπ' τὸν κοινὸ Ἰταλικὸ μὲ *t*.

Ἄλλες ἀκόμα ὀνομασίες τοῦ ἀργαλειοῦ: **λάκκος** καὶ **γούβα**.

ἀρμοισίρι κτλ. Καμιὰ σκέση μετὰ τὸ **ἀρμόζω**. Εἶναι *εργη* (ἔργη) ἀπὸ *πάρο*, δηλ. ἀλλοτισμένος ἄρρος κτλ. **ἀρμυρίδα** κτλ. λέγεται καὶ **ἀρμυρήθρα**. Ἐμεῖς τὸ λέμε **κρίταμο** (τὸ).

ἀρπακτικοῦ ἔχει βέβαια ἀλλὰ **ἀρπαχικοῦ**. Ὁ ἐλληνηκὸς λαὸς ποτὲ, μὴ ποτὲ δὲ λέει *κτ* καὶ πάρτε τὸ ἀπόφραση.

ἀσκομαχῶ κτλ. δὲν ἔχει σκέση μετὰ τὸ **ἀσκῶ** ἀλλὰ μετὰ τὸν **ἀσκῶ**, ἀνοικοκλειοῦν τὰ πλερόνια μου σὺν ὁ ἀτὸς τῆς φυσούνας τῷ σιδεράδωνε.

ἀστάρι κτλ. τούρκικο **ἀστάρ** = σὼντυμα.

ἀσσαλος κτλ. **ἀσκαλος** (!) εἶναι τὸ ἀτάσθαλος καὶ μὴ χάνεστε.

ἀφιονισμένος = ἔξω φρενῶν «ἐκ τοῦ ἀφηνιάζω» λέει; Θεὲ Διμητρίου! — Ἄπ' τὸ **ἀφιόνι** = ἄπιον. Εἶναι γνωστὸ, ὅσοι τρῶνε **ἀφιόνι**, πρὶ χωνέψει μετ' στὸ στομάχι τους, ποὺ εἶναι νὰ μὴν τοὺς μιλήσεις, κατόπι ἕμως γίνονται διαχυτικοὶ καὶ τότε λέμε Ρωμῆικα «**ἔσκασε τὰφιόνι**».

M. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ἡ λατέρνα ἔπαιζε τώρα ἕνα χορὸ τούρκικο καὶ ὁ περιστόφροι εἶχανε σηκωθεῖ καὶ τὴν χορεύανε μετὰ χέρια ῥιχμένα ὁ ἕνας στὸν ὄμο τοῦ ἄλλου. Ὁ ἀδύνατος μετὰ τὸ ζυκὲ τὸν προσκινισμένο, νέος, στὴ μέση κι αὐτὸς, πηδούσε χωρὶς νὰ ξέρει διόλου ἀπ' αὐτὸ τὸ χορὸ καὶ προσπυθούσε νὰ κάνει τὰ βήματα, ποὺ ἔκιναν εἰς συντρόφοι του. Οἱ ἄλλοι, ὁ νέος μετὰ τὰ μικρὰ ροῦχα καὶ ὁ κοντὸς μετὰ τὰ γενάκια, ποὺ εἶχε ὑπερητήσει στὸ Γαλλικὸ στρατό, στὴν ξένη λεγεῶνα καὶ εἶχε καὶ μετάλλιο, ἔμεναν στίς θέσεις των καὶ κύταζαν. Κοντὰ τους ἦνεν ποὺ λεγότανε Γραμματική, ὠχρή, μικρόσωμη, ἴσαμε δεκατεσσάρων χρόνων, ἂν καὶ φαίνονταν ἀκόμα μικρότερη. Πρὸ ὀλίγου εἶχε κλάψει στὴν ἐνθύμησιν τῆς πρὶν ζωῆς τῆς, τῆς κελῆς. Καὶ μαζὶ εἶχε πεῖ, στίς νέους φίλους τῆς, πῶς τὸνομα Γραμματικὴ δὲν ἦταν τὸνομά τῆς, ἀλλοιῶς τὴ λέγανε, αὐτὸ τῆς τῶχανε δώσει καὶ μετὰ οἱ γυναῖκες. Δὲν τὴ βγάλανε οὔτε Ἀφροδίτη, Ἀρτεμη, οὔτε Ἀρετή, ὀνόματα, ποὺ συνηθίζουσε νὰ δίνουν, ἀλλὰ Γραμματικὴ. Καὶ ἡ αἰτία ἦταν ποὺ ἤξερε γράμματα, ἦτανε γραμματισμένη.

Ὁ πρῶν στρατιώτης τῆς λεγεῶνας ὄλο ψιθύριζε δταν τὴν κύταζε.

— Τόσο μικρὴ!

Προτῆτερα εἶχε πεῖ, σὺν κοσμογυρισμένους ποὺ ἦταν, πῶς στὴ Γαλλία ἡ ἀστυνομία δὲν παγαίνει ποτὲ τόσο

μικρὰ κορίτσια σὲ τέτοια μέρη. Αὐτὲ τὸ βεβαίωσε νέος ἐμποροπλοίαρχος νέος, ποὺ χόρευε τώρα μαζὶ μετὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ μαυροντυμένος νέος κύταζε τὸ γλυκὸ, ὠχρὸ προσωπάκι τῆς νέας με συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τὰ μάτια συχνὰ πέρτανε πάνω του, τὸν κύταζαν καὶ μάλιστα ἔταν αὐτὸς δὲν τὴν ἔδλεπε.

Καὶ ὁ χορὸς ἐκκοιλοῦθευε. Τώρα μάλιστα εἶχε ἐνακατευθεῖ καὶ τὸ ντέφι μετὰ τὰ ζήλια, ποὺ χτυπούσανε χτυπούσαν. Τῶπαιζε ἕνας ἀδύνατος, ψηλὸς μετὰ κιλιά μικρὰ στουλπνά, μικροῦ ἴσιμε τὰ φρύδια, χωρὶς σακκάκι καὶ μετὰ παντούφλες κεντητές στὴ γυμνά του, χωρὶς κάλτιες πόδια. Καὶ οἱ χορευτὲς διπλωναν, ξεδίπλωναν τὰ πόδια τους, χτυπούσαν τίς πλάκες, πηδούσανε.

Οἱ γυναῖκες γύρω ἄλλες καθισμένες πάνω σὲ τραπέζια, ἄλλες σὲ καθίσματα κυτάζανε, μετὰ σηκωμένα τὰ κοντὰ τους φουστάνια καὶ ἀνοικτὰ πόδια. Κιλτισσες κόκκινες, ἄπρες, γυλάζιες, ὅλα τὰ χρώματα ἦταν ἐκεῖ. Πρὸ πέρα ἄπ' τοὺς δύο νέους καὶ τὴν ὠχρὴ κόρη, εἶχε καθίσει μιὰ παρὲξ ἀπ' ἀρκετοῦς Ὀλοὶ κκοντυμένοι καὶ μετὰ κούκοις, κικκέτα καὶ παλιὲς ρεπούμπλικες. Ὁ ἐμποροπλοίαρχος τοὺς γνώριζε. Ἦταν ὄλοὶ κλέφτες τοῦ λιμανιοῦ ὅπου δὲν ἀφίταν σχοινί, ἄλυσ δεῖ, κλέβανε στάρι, ξύλα, σωστὴ λύκοι πεινασμένοι γινόντουσαν δταν ἡ νύχτα ἐρχόταν. Χωρὶς νὰ φωνάξουν κερμιά ἀπ' τίς γυναῖκες, ποὺ ἐκπλωμνές ἦτανε στὰ καθίσματα καὶ πάνω στὰ τραπέζια, δείχνοντας προκλητικὰ ἴσιμε τὸ γόνι τὰ πόδια τους μετὰ τίς χρωματιστὲς κάλτιες, εἶχαν καθίσει καὶ ἔβριχταν λαίμαργες μιτιές στὴν ὠχρὴ κόρη, ποὺ καθότανε μετὰ τοὺς κκοντυμένους νέους.

— Ἐ, ἔκανε, μετὰ ἀρκετὴ σιωπὴ, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ἀδύνατος, μαυριδερός, ἀδικα τὴν ἔχουσε! ἀκόμα δὲν τῆς δώσανε ἄδεια νὰ δέχεται!

— Ἄς εἶνε .. εἶνε κομματάκι .. σὺν ἀριστοκρατίσσι: εἶπε ἕνας ἄλλος κίτρινος μὲνα μεγάλο σγμάδι σὸ μάγουλο.

— Δένε πῶς ἦτανε ἀπὸ καλὴ φρομιλία!

— Μὰ κὲγὼ γιὰ αὐτὸ τῆ θέλω!

— Καλὰ, ρὲ τσιφούτη, θέλε τῆ! Γιὰ δὲν κυτᾶτε! δὲν ξεκοιλᾶ ἀπ' τοὺς λιμοκοντόρους! εἶπε ἕνας ψηλός, ἕνας ἀνθρωπάρος μετὰ ὄμους πλατιοὺς πολὺ.

— Μωρέ, γιὰ νάχε ἄδεια καὶ θάβλεπες ἂν θὰ τοὺς τὴν ἀφίνα!

— Καὶ τί θάκνεες;

— Τί θάκνεα; Θὰ τοὺς τὴν ἔπαίρνα!

— Γεῖά σου, ρὲ λεβέντη! Καὶ νομίζεις σὺ, πῶς αὐτεῖ ἔτσι θὰ μένανε; Θὰ σὲ φοβούτουσαν καὶ θὰ σεὺ λέγανε - Ὅριστε τῆ; Θὰ σοῦ ῥίχνανε, φουκαρά μου! Οὔτε ψύλλοι, στὸν κόρφο σου!

— Ἐμένα;

— Γιατί τοὺς βλέπει μετὰ κολάρα καὶ κελὰ ρούχα.

— Ἐγὼ;

— Σώπα, ρε 'Αμερόληφτε, κλι τὸ παράκανε σή-
μερα μὲ τίς παληκαριές σου!

— Ἐγώ, ἐγώ!

— Ναι, σὺ!

— Βοέ θά σοῦ ρίγανε!

— Μά γιὰ σταθίτε, δὲ λέει: τάχα κελιά: Γιά τοὺς
λιμοκοντόρους.

— Νά κι ὁ Λεμάς, πού λαθάνει τὸ λόγο.

Κάτι λόγια εἶπαν ἀκόμα κλι ξερνικά ἀρπαχτή-
κανε. Ἄλλοι μῆχανε στή μέση γὰ τοὺς κρατήσουν.

— Ἄσε με!

— Στάσου!

Τὰ καθίμετα πέτανε, ποτήρια, φλυτζάνια σπά-
σανε. Οἱ γυναῖκες φεύγανε μὲ φωνές, ἀφροντίζε, πολ-
λές, τὰ χρυσομένα πασουμάκια τους, φεύγανε μὲ τίς
κάλτσες, οἱ ἄντρες βγάλινε ἔξω. Ὁ λατεροπλιχτής
κι ὁ βελήθς του, συνηθισμένοι ἀπὸ τέτοια, σταθίκανε
περίεργοι.

Σὲ μιὰ σπρωξιά μεγάλη ὁ 'Αμερόληφτος κολήτη-
κε κάτου κλι τὰ μεγάλα πόδια τοῦ ἀνθρωπάρα τὸν
πκτούσανε.

— Ἦ φρουρά!

Στὶ βέθος τῆς μεγάλης κώλης λόγγες λάμπανε στὸ
μισοτικτόσι. Οἱ ἀλάνηδες χωρίζανε. Ὁ ἀνθρωπάρας
κρατοῦσε μιὰ λουρίδα ἐνὰς ρούχου στὰ χέρια του κλι
δὲν ἤξερε τίνος εἶνε. Εἶδε τὸν Τσιφοῦτη πέρα λίγο
γὰ στέκεται κλι γὰ βέλει τὸν χέρι του πού βοέ-
θηκε μὲ μόνε σχεδὸν τὴν ἄπρη ριγωτὴ φόδρα, σχι-
σμένη κλι κούτη. ἐνὼ τὸ ἄρασμα, τὸ περισσότερο, εἶχε
χαθεῖ.

✱

Ὁ νέος μὲ τὰ μαῦρα πῆγε κλι τὴν ἄλλη, ραχδεῖα
κεῖ ζιγῶντας γὰ δεῖ τὰ νέα. Ἄλλ' εἶδε ἔξω ἀπ' τὸ
καμαράκι τῆς, τὴν ἀυλή, πλῆθος γὰ στέκεται, κό-
σμος, ἀλλήτες, ἐργάτες τοῦ λιμανιοῦ, γαῦτες. Κεῖνη
τὴ στιγμή ἢ πῶστα τῆς ἄνοιξε κλι φάνηκε γὰ βγαίνει
κάποιος κλι πίσω αὐτῆ. Θέλησε γὰ κλείσει, ἀλλὰ τὸ
πλῆθος δὲν τὴν ἄρτισε. Ἔνας γαῦτης ψηλὸς πολὺ, ἔνας
γίγας, μπῆκε μπρός, ὑψώθηκε πάνω ἀπ' ὄλους. τὴν
ἄρπαξε πρὸνῶντάς τὴν μέση κλι μὲ ὀρμὴ ἔκλεισε
τὴν πῶστα.

Ὁ νέος ἔφυγε, ἐνὼ τὸ πλῆθος, ἔνας σμῆρος σπαράντα,
ἢ πενήντα μαγκαλαράδων, οὐρλιαξε, οὐρλιαξε κλι
σπρωχόνταν ἔξω ἀπ' τὴν κλειστὴ πῶστα.

ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Στὴ Θεσσαλονίκη δ

ΝΟΥΜΑΣ

πουλιέται στὸ Βιβλιοπώλειο

ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ καὶ ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑ

'Οδὸς Ἐλ. Βενιζέλου ἀριθ. 105.

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΥ

Αγαπητὸ κ. Α. Τυγκοτόνι

Λε μουτρε γὰ διαβάσω τὸ ἀρθρο του κ. Ν. Γιαν-
νίου, οὗτε τὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ Σοσιαλιστικοῦ
Φύλλου γιὰ να μπορέσω να κρίνω οὐα γραφεῖς στὸ
«Χωρὶς Γραμματισμο» τοῦ φύλλου σου ἀριθ. 598.
Σοσιαλιστὴς οἷως εἶ εἶμαι, θέλω γορὸς μου να δια-
μαρτυρηθῶ γιὰ τ' ἀδικίαι που μας κανεῖς λεγοντας
στὴν ἴδια στιγμή «οὐα γιὰ να βρίζει ἀδαντέροια κλι
σοσιαλιστικά». Ἀδαντέροια μπορεῖ να βῆ κανεῖς
οὐ οἷως κλι σοσιαλιστικὴ γιατί οἱ σοσιαλιστὴς δε
βρίζουνε. Σιζῆσαν τιμια κλι παλαμάκια μ' ἐπιχει-
ρηματα. Ἡ βρίζια, ἔξω ἀπὸ τὸν ξηρὸ τέλομα, δεχνα
κ' ἀδυναμία στὴ σιζήτηση κ' οἱ σοσιαλιστὴς ἔχουν
τέτοια πιστή στον ἀγῶνα τους κλι τὴν ἀρροπιστή
στὴν ἴδια τους που δὲν ξεπερνῶν ποτε σε βαθμό να
καταφρονε στὴ βρίζια κλι να πολεμῶνε οἱ ἴδιοι
τὴν ἴδια τους με ἀντιομα μέσα στὴ βρίζια.

Ἀντιομα φορες ἀνοιξε τίς στήλες του οἱ «Νομια»
στοὺς Σοσιαλιστὴς. Περισσότερο ἀπὸ κλιθε ἑλληνοκο
φύλλο—οὐα βέβαια τὰ σοσιαλιστικά—αὐτο τίς στήλες
του «Νομια» διαλαλήθηκε τὸ σοσιαλιστικὸ κληρογμα.
Να γιατί σε παρακαλῶ, ἀπολοῦθωντας τὴς παρῆδοσε
σου, να δημοσιεφεῖς τὸντο τὸ κληρογμα μου κλι να
διορθώσεις τ' ἀδικίαι που μας κανεῖς ἀθέλια σου.

Σαλονίκη 25.9.16

Με ἀγαπή κ' ἐχρησίστη

Π. ΠΑΒΛΙΑΝΣ

Σ. τοῦ Ν. Ἄμα διαβῶ μετ' ἡμεῖς τὰ «Σοσιαλιστικὰ
φύλλα» ἃ: χαρακτηρίσει ὁ ἴδιος, κλι ἃ: δώσει ὅποιο ὄνομα
θέλει, στὸ φέρομα τοῦ Γιαννίου. Λέγο μᾶς σκοπίει αὐτό.
Ἔπειδὴ ὁ περιόημα μεταφραστικὸ τοῦ «Κρατοῦ τῆς ζωῆς»
(Βέλει «Νομια» σελ. 252, καὶ «Χωρὶς γραμματισμο»)
μᾶς πῆρε κ' αὐτὴ μᾶς τομητινίζοντα: ἀδίκωρα γιὰ «σο-
σιαλιστικὴ συνείδηση» κλι «σοσιαλιστικὴ
ἐπιχειρημα» κλι σοσιαλιστικὴ, δὲν ἔχουμε τί ἄλλο ἀκόμη,
χαρακτηρίσαμε κλι μετ' τὸ ἀδύνατο στο φέρομα τοῦ γιὰ
σοσιαλιστικὴ βρίζια. Σήμερα θὰν τὸ χαρακτηρίζιμε ἄλ-
λιότιμα τὸ φέρομα τοῦ, πὸ βαιεῖ, βέβαια, γιατί στὸ
κλεισὸ φύλλο τοῦ περιοδικοῦ του δὲ εἶχε τὴν παλη-
καριὰ να δημοσιεφεῖ ἕνα κληρογμα που ἀνισομεῖζε τίς
σοκοταντίες του κλι τὸν κάθιζε στή θέση του. Μὰ ἀπὸ
τὸν κ. Ἰωάννου ὁ α μπορεῖ νον τὰ περιμένει κανεῖς. Εἶ-
ναι μᾶτομα, σὴ τέτια.

ΑΠΟ ΤΑ "ΡΟΥΜΠΑΓΙΑΤ ΤΟΥ ΟΜΑΡ ΚΑΓΙΑΜ,,

(Συνέχεια τῆς σελίδας 260)

77

Κι' ἂν πέρασαν τὰ ἐξήντα σου κι' ἂν εἶσαι δίχως νιάτα
Σὰ μεθυσμένος πάντα σου τρικλιζοντας περπάτα.
Προτοῦ πιθάρι νὰ γυνῆ τὸ καύκαλό σου τοῦτο,
Σταμνὶ στὸν ὤμο βάσταγε, κοῦπα στὰ χέργια κράτα.

78

Κι' ὁ ἐρχομὸς κι' ὁ μισμὸς στὸν κόσμον τί σημαίνει ;
Ποῦ εἶναι ἡ κρικέλλα τῆ ζωῆ, ποῦ μᾶς βισιῶ ἐνωμένη ;
Πόσα καὶ πόσα ἀφάνισα κορμιά ἡ γῆ, ποῦ πιτοῦμε ;
Καὶ τὸν καπνὸ τους ποῖός ποιῆ τὸν εἶδε ποῦ πηγαίνει ;

79

Σήκω καὶ δὸς τὸ γιαιτρικό, ποῦ διώχνει κάθεσ ἐνοια,
Κρασιὰ μοσχίτα φέρτε μου, κρασιὰ τριανταφυλλένια.
Θέλεις λοιπὸν τ' ἀνίδωτο τῆς λύτης νὰ τὸ μίθησ ;
Κρασιὶ καὶ λύρα φέρτε μου μὲ τέλια μεταξένια.

80

Ὁ παραγάλλης φύσηξε καὶ ἔξσκισε τὴ φοροσιά
Τοῦ ρόδου, ποῦναι τοῦ ἀηδ νιοῦ ὁ ἔρωτας παντοτεινά.
ὦ! ρόδο ἐσὲ νὰ κλάψουμε ἢ τὴ δική μας μύρα ;
Ὁ χάρος θὰ μαδήσῃ ἐμᾶς καὶ ρόδα νέα θὰ βγοῦν ξινά.

81

Καρδιά μου ἄτε τοὺς ἔρωτες καὶ δλους τοὺς μάταιους λογισμοίς,
Κι' ὅσοι ἐρωτοπάθιασε γιὰ μιὰ στιγμή ἄσε τους κα αὐτοίς
Σιῶν Δερβισιδων γύριζε τριγύρω τὸ κειῶφλι,
Ἴσως θα πρέλῃ καὶ Δεχτός μιὰ μέρα νάσαι ἀπ' τοὺς Δεχτούς.

82

Βαρυθυμιά μὴν ἄφινε ποτὲ νὰ σὲ κινιέψη,
Νὰ σὲ σκοτίτῃ ἔγνωια κουτὴ καὶ κίθε μιάρη σκέψη.
Βιβλίον, ἐνωμένη σου, λειβάδια μρωμένα,
Μὴν παρατᾶς, ὡς ὄτου ἡ γῆ κοντὰ τῆς σὲ γυρέψη.

83

Κρασιὶ, τὴ λαβωμένη μου καρδιά νὰ γειάνῃ δός μου,
Ποιὸν βισινίζε ὁ ἔρωτας κρασιὶ δὲν πίνει φῶς μου ;
Κάλλιο ἔχω τὸ μεθύσι ἐγὼ μ' ὅλα τὰ ψέμματί του
Παρὰ τὸ θόλο τ' Οὐρανοῦ, τὸ καύκαλο τοῦ κόσμου.

84

Λαλέδες, ὅπου φύρωσαν, τριαντάφυλλα ὅπου ἀνθῆσαν
Τὸ αἶμα κάποιου βισιλιᾶ τριγύρω ἐκ τὴ θὰ χῆσαν.
Καὶ μενεξίδες, ὅπου δῆς νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ γῶμα,
Ἐλίτσες θάταν ποῦ ὁμορφιάς τὰ μάγουλα στολήσαν.

Κ. ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓ'ΗΙΒΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Πραξιτέλη 29 (ἐπάνω πάτωμα)

Συντηρητὴ χρονιάτικη : Δρ. 20.

Βρίσκεται σὲ ὅλα τὰ κώσικα καὶ πωλιέται 40 λεπτά τὸ φύλλο.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΙΟ

Γ. Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (ΣΤΑΔΙΟΥ 42)

τύπωσε σὲ τόμο ἀπὸ 210 μεγάλες σελίδες

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ,

τὸ κοινωνικὸ ρομάντισμ τοῦ Κώστα Παρορίτη καὶ τὸ πωλάει δραχ. 2.25. Τὸ συσταίνουμε σὲ ὅλους.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΪ' ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

7.—

—Θέλω νὰ πῶ, γιατί δὲν κάνετε κείνο ποὺ κάνουν ὅλοι οἱ νοικοκύρηδες, νὰ νομιμοποιήσετε δηλ. τὴν ἀγάπη σας ;

— Γιατί ἀγαπιόμαστε πολὺ καὶ θέλουμε πάντα νὰ γαμπιάσουμε !

Καὶ σὲ ἀπλὰ αὐτὰ λόγια τῆς φίλης τοῦ ὁ Πάυλος εἶδε ἄλλή τὴν τραγωδίαν τοῦ γάμου. Τὰ παιδιὰ θέλουνε ν' ἀγαπιούνται. Τί ἄλλο, ἐξὸν ἀπὸ τὴν λεύτερη ζωὴ, ἀντρεῖται τίς ρίξει τῆς ἀγάπης ;

Ἐνὰ ἄλλο δειλινὸ, ποὺ ἀνελίχθηκε αὐτὴ τὴν κουβένταν κ' εἶταν καὶ ὁ Πέτρος ἐκεῖ, πάνου στὴ συζήτησιν ἀκουστήκανε τὰ ληθινὰ τεθὰ λόγια, ποὺ κλά καλὰ ἕνας δὲν τὰ εἶπε, μὰ ποὺ ξεδγήκανε καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν τὴν ψυχὴν, ἀφοῦ κ' οἱ τρεῖς ψυχὲς σὰ μιὰ ψυχὴν δειχνανε.

— Τόσοι καὶ τόσοι γάμοι ἀπὸ ἔρωτα, ἀπὸ βαθὺ ἔρωτα, τελιώσουνε σὲ διαζύγιον, δὲν τελιώσουν τίς περισσότερες φορές σὲ μιὰ συμβίωσιν ὑποχρεωτικὴν, ἀδάσταχτην, ποὺ μοιάζει κόλασιν, καὶ κατὰ παραπάνου. Οὔτε ὁ ἄντρας οὔτε ἡ γυναίκα φταίει γι' αὐτὸ! Φταίει μοναχὰ ὁ γάμος. Ἡ γυναίκα θαρρεῖ πῶς τὸν ἔχει πιά δεμένον τὸν ἄντρα μὲ τίς νομικὰς ὑποχρέωσας καὶ ὁ ἄντρας τὴν θεωρεῖ χτήμα του, ὄργανόν του. Τὴν ἔχει μὲ τὸ Νόμον αὐτὸς, ὅπως καὶ κείνη μὲ τὸ Νόμον, θαρρεῖ, πῶς τὸν ἐξουσιάζει. Ὁ ἔρωτας εἶναι αἰτήμα ποὺ θέλει νὰ κερδίσει λεύτερα καὶ κίτου ἀπὸ τὸ Νόμον τίποτε λεύτερον δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει.

Καὶ ἄλλοτε πάλι ποὺ ὁ Πέτρος ἀπαρπονιότανε πῶς ὑπερέτησε δυὸ χρόνια στὸ στρατό, ὁ Πάυλος τοῦπε χαμογελώντας :

— Τί νὰ πῶ τότε; ἐγὼ π ὁ ὑπερετῶ εἰκοσιπέντε χρόνια παντρεμένος !...

Κ' ἔτσι μὲ τέτοιες συζητήσεις καὶ μ' ἄλλες, πάνου στὴ φιλολογία καὶ στὴ ζωὴ γενικώτερα, πότε μὲ τὴν

Αἴνα μοναχὰ, πότε καὶ μὲ τὸν Πέτρον, περνοῦσε ὁ Πάυλος ὥρες εὐτυχισμένες στὸ τέμενος τῆς φιλίας, καθὼς ἔλεγε τὸ σπῆτι τῆς φίλης του.

Κάποτε τοῦπε πῶς ἤθελε νὰ γνωρίσει καὶ τὴν γυναίκα του.

— Ἡ μητέρα μου πολλὰς φορές μοῦ μίλησε μὲ ἀγάπην γι' αὐτὴν. Γιατί δὲν τὴ φέρνεις σπῆτι καμιά μέρα ἢ νὰρθω ἐγὼ σπῆτι σου, ποῦναι καὶ τὸ πῶ σωττό;

Ὁ Πάυλος τῆς ἀποκρίθηκε καλοκάγαθον :

— Μὴ μὲ παρεξηγήσεις, παιδί μου, μὰ εἰμαι λίγο ἐγωῖστὴς καὶ τούτη τὴ φωνιὰ θέλω νὰν τὴ χαιρομαι μόνο; μου...

Ὁ τόσο μιὰ μέρα τῆς πήγε τὴ Θούλα του. Καὶ τῆς τὴν πήγε καὶ δευτέρη καὶ τρίτη φορά. Καὶ τῆς τὴν πήγανε συχνά. Τόθελε πολὺ, τὸ ἀγαπημένο του τὸ κορίτσι νὰ βρίσκεται σιμὰ στὴ φίλην του, νὰ κούει τὰ λόγια τῆς, νὰ τραδιέται ἀπὸ τὰ φερσίματά τῆς. Κ' εἶταν ἡ χαρὰ του μεγάλη, δταν εἶδε τὴ Θούλα του ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν Αἴνα, τόσο ἐνθουσιασμένη πὺ ἢ ἴδικα του τὸ πρότεινε πάντα, σὰ βγαίναν μαζί ὄξω, νὰ πάνε σπῆτι τῆς. Ἡ Ἄννα εἶταν ἀφισωμένη στὶς μελέτες τῆς, στὸ πιάνο, μὰ καὶ στὴ μητέρα τῆς πολὺ, καὶ τόξερε πῶς θὰν τὴ σταναχωροῦσε ἀν τὴ βίχιε νὰ κάνει κατὶ ποὺ θὰ εἶταν ὑποχρεωμένη νὰν τὸ κρατᾷ κρυφὸ ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς.

Ἡ ζωὴ του λοιπὸν τραβοῦσε πιά ἀρμονικῶς. Ἐργαζότανε ἀνετα, ἀφοῦ εἶχε κάπιον ἡσυχίαν σχετικὴν σπῆτι του, καὶ ζοῦσε ἀόμιον ἀνετῶ:ερα μὲ τοῦ φίλους του καὶ μὲ τὰ παιδιὰ του. Εἶχε δημιουργήσει ἕναν κόσμον δικόν του, ἀποκλειστικὸν δικόν του, καὶ ὁ κόσμος αὐτός, δτ. στενὸς καὶ ἀλ. εἶτανε, τὸν ἔφτανε. Γριγῶρω ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ αὐτὸν ἀ: γινότανε κατακλυσιμὸς. Οὔτε σταγόνα νεροῦ δὲν ἐνῶθε πάνου του.

Εἶχε βραβίσει καὶ τὸ ἀγῶνάκι τῆς Αἴνας. Τοῦχε δῶσει τὸνομά του. Δηλαδὴ, τὸ εἶχε βραβίσει ἡ Θούλα

—αυτό δὲ θὰν τὸ μάθαινε ποτὲ ἡ γυναίκα του — κ' ἡ χαρὰ του δὲ λεγότενα ἔταν τὴν ἀφίερα λεύτερη νὰ δῶνε τὸνομα κι αὐτὴ ἔδωκε τὸνομα τοῦ πατέρα της:

— Τώρα θάχω δυὸ Παύλους νάγαπῶ, εἶπε τὸ ἀ-
 ὄως τὸ κορίτσι, τὸν πατέρα μου καὶ τὸ γιό μου!

Γιατὶ παιδί της ἤθελε νὰν τὸ λέει πικρὸ τὸ βραδυσίρι της κ' ἡ Αἶνα καταχαιρότανε γι' αὐτό. Πολλὲς φορές ἀφίερα τὸ μικρὸ μὲ τὴ Θούλα καὶ βγαίνανε περιπατοστὰ χωράφια. Ἡ Αἶνα τραλλαινότανε μὲ τὴ φύση. Ὅλα τὰ αἰστανότανε, τὴς γγίζανε ἄλα στὴν ψυχὴ τὴς μιλούσανε ἄλα. Κι ὁ Παύλος τὸ λυχαρούσε νὰ βγαίνει μαζὶ τὴς περιπατο, νὰ γυρίζει στὸν κάμπου νὰ βλέπει τὴν ἀδολή της, τὴν παιδιαστικὴ χαρὰ γιὰ τὸ κάθε τι.

Μιά μέρα χειμωνιάτικη μὲ λιπαρὰ πῆγανε κ' ἴσα-
 με τὴν Ἀκρόπολη καὶ κουβεντιάζοντας φτάσανε κά-
 του κι ἀπὸ τὸν Ἄρειο Πάγο.

— Ἐδῶ, τὴς εἶπε, σ' αὐτὰ τὰ χωράφια, ἔνα Φλε-
 βαριάτικο πρῶνῶ, ἔνα παιδάκι ντροπαλὸ πρωτοφιλι-
 σε κάποτε μιὰ πανέμορφη παιδοῦλα. Ἡ παιδοῦλα εἶ-
 ταν ἡ μητέρα σου...

— Κι ὁ στυχρινόκος; ρώτησε χαμογελώντας ἡ
 Αἶνα.

Ὁ Παύλος δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀναθυμούμενος τὴν
 παιδιαστικὴ αὐτὴ σκηνή, ἔνωσε τὴν καρδιά του νὰ
 σφίγγεται καὶ τὰ μάτια του νὰ νωτίζουν. Ζωντάνεψε
 τότε μπρός του ἡ πρώτη του ἡ ἀγάπη. Καὶ τώρα ποῦ-
 χε πλάι του τὴν κόρη ἐκείνης ποῦ πρωταγάπησε, καὶ
 μιὰ τέτλια κόρη διαλεχτὴ, ἡ ψυχὴ του πλημμυρισμένη
 ἀπὸ πόνο κι ἀπὸ συγκίνηση, τὸν ἔσπρωξε νὰν τὴς σφι-
 ξε τὸ χέρι καὶ νὰν τὴς ἀπιθῶσει ἔνα φίλημα θερμὸ
 στὸ μέτωπο.

— Θέλω νὰ σὲ φιλήσω καὶ γώ, Παύλο!

Καὶ τὸν φίλησε στὰ χεῖλια. Τὸ φίλι ἐκεῖνο τοῦ;
 σφράγισε τὸ στόμα ἴσαμε τὴν ὄρα ποῦ χωριστήκανε.

5

Ὁ Παύλος ἔκομε μέρες νὰ πᾶει στὸ σπίτι τὴς Αἶ-
 νας. Στὸν Πέτρο ποῦ τὸν ρώτησε δυὸ καὶ τρεῖς φο-
 ρὲς προφασίστηκε πὼς ἔχει δουλιές. Μιά δυὸ φορές ἔ-
 στειλε τὴ Θούλα, μὰ ἡ Αἶνα τὴ ρώτησε μοναχὰ τί
 κάνει ὁ πατέρας της, δίχως νὰν τὴς παραπονεθεὶ καὶ
 γιατί δὲν πηγαίνει.

Τὸ φίλι ἐκεῖνο ποῦ δόθηκε κάτου ἀπὸ τὸν Ἄρειο
 Πάγο θὰ σταμτοῦσε εἰς; Ὁ Παύλος ἔτρεμε καὶ μέ-
 νο μὲ τὴν ἰδέα πὼς τὸ φίλι αὐτὸ μπορ ὄσε νὰ τραδη-
 ξε ἀντίθετα ἀπὸ τὸ δρόμο τὴς φιλίας. Κι ὁμοῦ τὸ φι-
 λι ἐκεῖνο ποῦ τοῦδωσε ἡ Αἶνα δὲν ἔδωκε γιὰ φιλικὸ
 φίλι. Ἐΐτανε θερμὸ φίλι καὶ μνηθοσε ἀγάπη. Καὶ γιὰ
 τέτιο τὸ δέχτηκε κι αὐτό. Καὶ τὴν ἀγάπη εἶταν τώρα
 ὑποχρεωμένος νὰ τὴν πνίξει πρὶ γεννηθεῖ, ὄχι μοναχὰ
 γιατί ἐδόλεπε πὼς θὰ χαλάσει τὴν εὐτυχία δυὸ ἀγα-
 πημένων του προσώπων, τοῦ Πέτρου καὶ τὴς Αἶνας,
 ποῦ τόσο ἀγαπιόντουσαν, μὰ καὶ ἀπὸ ἐγωιστικώτερους

λόγους, γιατί δὲν ἤθελε οὔτε νὰν τὸ φανταστῆ πὼς
 θὰ τὴν ἔχανε ἀπὸ φίλη του, πὼς θάχανε μιὰ τέτλια
 διαλεχτὴ φίλια ποῦ τόσο τὴ χαιρότανε.

Οἱ σκέψεις αὐτὲς τὸν ἐβασάνισαν μέρες καὶ νύχτες
 ἀρκετές. Κι ἔταν εἶδε πικρὸ καὶ πείστηκε πὼς ἡ ψυχὴ του
 γαλήνεψε, πὼς στὴν πάλη αὐτὴ μεταξὺ φιλίας κ' ἔρω-
 τα βγήκε νικητὴ ἡ φιλία, πήρε πάλι τὸν ἀγαπημένο
 τοῦ δρόμο καὶ πῆγε στὸ σπίτι της.

Τὴ βρήκε μοναχὴ τὴς, μὲ τὸ μικρὸ στὴν ἀγκαλιά.
 Τὸν καλοδέχτηκε δίχως καὶ νὰν τὸν ρωτῆσει γιατί
 χάθηκε τότες μέρες. Ὁ Παύλος τὴς ξεμυστερεύτηκε
 ἀμέσως τὸ λογο τὴς ἀπουσίας του. Τὴς εἶπε τὸ τί ἀ-
 γωνία πέρασε καὶ πὼς ἔπνιξε μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια
 τὸ τέρας ποῦ πῆγγανε μέσα του νὰ γεννηθεῖ.

— Καὶ γώ, τοῦ εἶπε, σὲ ἤθελε νὰρθεῖς καὶ πάλι
 παρακληθῆσαι νὰ μὴν ἔρθεῖς. Δὲν ἤξερα καὶ γώ
 τί εἶχα... Τώρα σύχαξα!

Καὶ πάλι τοῦπε:

— Δὲν ξέρω τί μούρθε καίνη τὴ στιγμή, σὲ κείνο
 τὸ μέρος ποῦ παιδί πρωταφίλησε; τὴ μητέρα μου, δὲν
 ξέρω τί μούρθε κ' εἶπα μέσα μου: Τὴν ἀγάπη ποῦ τοῦ
 ἀρνῆθηκε ἡ ζωὴ, ἔχω χρέος ἐγὼ νὰν τοῦ τὴ δώσω...
 Μὰ πάλι...

— Μιὰζουμε τόσο, Αἶνα, τὴν ἀντίσκοψε ὁ Παύ-
 λος, μοιάζουμε τόσο οἱ χαραχτήρες μας, εἶναι τόσο
 ἀδερφές οἱ ψυχές μας, ποῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀγαπηθῶ-
 με ἀλλιώτικα πρὰ ὡς φίλοι...

Τὸ ξέρω, τοῦ εἶπε, μὰ ἔπρεπε, φαίνεται, ἡ φι-
 λία μας νὰ περάσει κι ἀπὸ τὴ δοκιμασία τοῦ ἔρωτα
 γιὰ νὰ στεριώσει, νὰ γίνε ἀθάνατη!

Ἔτσι ποῦ τὰ βάλανε τὰ πράματα δὲν εἶχαν πικρὸ κίν-
 τυνο νὰ παρσυρθεῖ ποτέ. Ἡ γαλήνη, ἀπλώθηκε
 πικρὸ παντοτινὰ στὴς σκέψεις τους καὶ τὸ εἶδαν κ' οἱ
 δυὸ τους πὼς ἔσο εὐκολο εἶναι νὰ χαρεῖ κανεὶς μί' ἀ-
 γάπη στὴ ζωὴ του, ἔτσι καὶ προσωρινά, τόσο δύσκο-
 λο εἶναι νὰ πετύχει τὴν ἀληθινὴ τὴ φιλία καὶ μάλι-
 στα μιὰ φίλια ποῦ πέρασε πάλιχαρῆσαι τὸν κίντυνο
 τοῦ ἔρωτα.

Σὰ μιὰ μέρα ὁ Πέτρος, γελώντας, τοῦ εἶπε, τὴ στιγ-
 μὴ μάλιστα ποῦ ὁ Παύλος γύριζε μαζὶ τὴς ἀπὸ μα-
 κρυνὸ περιπατο:

— Φοβέμαι πὼς εἶσὺ μ' αὐτὰ σου καὶ μ' αὐτὰ θὰ
 μοῦ ξεμαλίσεις τὴ γυναίκα μου!

Ὁ Παύλος τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Ἀπὸ τὸ κινᾶλι αὐτὸ τὸ ἐπικίντυνο. Πέτρο, πε-
 ράστει μὰ δὲ βραχάκι μ' !

Καὶ τοῦ δηγγήθηκε, συμπληρώνοντας ἡ Αἶνα ἔτα
 αὐτὸς ξεγνοῦσε, ἄλα τὴν ἱστορία τοῦ φίλου καὶ τὴν
 κατοπινὴ ἀγωνία τους, καὶ τοῦ τὰ δηγγήθηκε εἰλι-
 κρινά, μὲ ἄλα τὰ καθέκαστα, ἔπει; δηγιέται κανεὶς
 μιὰ πράξη του, ἀ; εἶναι καὶ βρατιά. Ἄμα ἔχει λόγους
 νὰν τὴ θορρεῖ ἠθικὴ καὶ τίμια.

6

"Οχι" αυτά όμως, καθώς και το δούλεμα του ρομάντζου του, που του τρωγε αρκετές ώρες την ημέρα, και που τον κρατούσε πολλές φορές και τη νύχτα, όταν είχε κέφι, ίσχυε σκεδόν τα ξημερώματα, σκυμένο πάνω στο χαρτί, δέν τον εμποδίζανε να κρατηρεί πώς κάποια σημαντική μεταβολή είχε γίνει στα συνήθειά της Άλκιης. Αυτή που ίσχυε τώρα λεφτό δέν έδινε για λόγια και όπως όπως περνούσε μέσ στο σπίτι, που με το ζόρι τα κορίτσια και με γκρίνιες την καταφέρνανε να βγαίνει έξω, που ποτέ από την πόρτα δέν έβγαίνει δέν είχε η τον Παύλο ή κανένα κορίτσι της μαζί, τώρα τώρα, δυο τρείς μήνες, τόχα ρήξει στο λουστο, ρόμπες και παραρόμπες για το σπίτι, φορέματα και κόντρα φορέματα για έξω, από τα ξημερώματα τα μαλλιά της περασμένα στις φουρκέτες, κι άμα πήγαινε τρείς τέτταρες ή ώρα τέπομετήμεσο, μά καλός καιρός έβτανε, μά βροχή, μά κρύο, ξεπόρτισμα πιά μοναχή της. Ούτε νάν τάκούσει δεχότανε, πώς θάν τη συντροφέσει άλλος. "Έδωξε άμέτως τις φωνές:

— Άρκετά τυραννήθηκα να σάς μεγαλώσω... Τώρα θέλω και γώ να χαρῶ λίγο τη λευτεριά μου... Άθρωπος είμαι και γώ!...

Μά δέν είταν αυτό μοναχά που παρατήρησε ο Παύλος. Είταν κ' η σημαντική αλλαγή που έγινε στο χαρακτήρα της. Στο τραπέζι καθότανε άφριρεμένη, μηχανικι έτρωγε, το στόμα της δέν άνοιγε να πει λέξη, κι άια την ένοχλούσε τίποτα δέν έδωξε τις φωνές, σάν πρώτα, μά έπαιρνε ένα ύφος έγκρατέρησης και τα μάτια της βουρκώνανε.

— Τι έχει η μητέρα; τονε ρωτήσανε πολλές φορές τα κορίτσια κι αυτός δέν ήξερε τί νάν τους άπαντήσει.

"Ένα άπομετήμερο ύστερ' από το φαή, που τα κορίτσια είχαν τραβήξει στις κάμπρες τους κ' είχαν άπειμει οι δυό τους στην τραπεζαρία, ο Παύλος την πήρε στα γόνατά του και χαϊδεύοντάς της τα μαλλιά, τη ρώτησε γλυκά κι άπαλά:

— Τι έχεις;... Μά δέ θα μου πεις έμένα τι έχεις;...

— Είμαι δυστυχισμένη, Παύλο!... του είπε με θλιμένη φωνή. Είμαι παραπολύ δυστυχισμένη...

— Σοφταίξαι σε τίποτε; Πές μου...

— Έστ' όχι! Σε τί μπορεί; να μου φταιξεις άσύ;...

"Η κκια μου ή μοιρα μουφταιξε!... Αυτή μου φταιει σε όλα!...

Κι αναλύθηκε σε δάκρια, και σηκώθηκε από τα γόνατά του και πήγε κι άμπρώθηκε στην κάμρα της ως το βράδι. Κείνο άπομετήμερο ούτε έξω δέ θέλησε να βγει. Ο Παύλος δοκίμασε μία δυο φορές, τις κατοπινές μέρες, νάν της βγάλει τίποτα, μά λέξη δέν κατάφερε νάν της πάρει. Του άπαντούσε στα ρωτήματά του, με φωνή ραγισμένη, πώς τίποτα δέν έχει και πώς ίσως πάθει κάμια νευρική εξάντληση, που

θα περάσει κι αυτή με τον καιρό, γι' αυτό βγαίνει κι έξω. Του ζήτησε μοναχά μία χάρη, νάν της φέρει λίγο καλή μογια για τα μαλλιά της, γιατί παρασπρίσκανε.

— Το ξέρεις, τα τρέμω ταναθεματισμένα τα γερατιά! του είπε.

"Ο Παύλος, και του πουλιού το γάλα νάν του ζήτουσε, θάν της τόφερνε. Τόσο τη συμπονούσε. Ένα πρωί, πριν άκόμη καλά καλά ξημερώσει, μπήκε μέσα στην κάμρα του, πήρε καρέλλα, πήγε και κάθισε σιμά στο κρεβάτι του, κι άρχίνησε νάν του χαϊδεύει άπαλά τα μαλλιά. Ο Παύλος ζύπνησε.

— Πώς τόσο πρωί; τη ρώτησε.

— Μάτι δέν έκλεισα άπόψε όλη τη νύχτα! του άποκρίθηκα. Σε βρουκόλακας γυρίζω από κάμρα σε κάμρα...

— Έλα, γείρε κοντά μου...

— Όχι!... άφισέ μου... καλά κάθουμι δώ!...

Και σά να περιμενε να πει αυτά τα λόγια για να ξεσπάσει, γέροντας πάνω του άρχίνησε νάν του λέει με λυγμούς και με δάκρια:

— Θα σοδ πῶ το μεγάλο μου το μυστικό, Παύλο!... Μή με κταδικάζεις πρι μ' άκούσεις!... Τη συντρομή σου ζητάω!... Άλλοια δέν έχω στον κόσμο από σένανε... Άλοίμονο!...

— Σύχασε, παιδί μου, σύχασε! της είπε κατασυντριμένος, φιλώντας τη στοργικά. Σύχασε και πές μου τί έχει... Γι' άδερφό σου πάρε με κι άνοιξέ μου την καρδιά σου!...

— Γι' άδερφό μου, του τε ξεκολούθωντας να κλαίει, για μονάκριό μου άδερφό!...

Κι άφου κόμπιασε και ξεκκόμπιασε, σά να πήρε μεγάλη άπόφαση, έσκυψε περισσότερο πάνω του και τουπε μισόφωνα, μ' αναφυλητό:

— Παύλο, είμ' έρωτεμένη!

Και σώπασε. Του Παύλου σά νάν τουρθε μπαλταδιά στο κεφάλι. "Όχι θυμό, μά συντριμό ένωσε μέσα του. Άρχινήσανε από το νού του να περνανε, με γληγοράδα κορδέλες κινηματογράφου, οι σκέψες κ' οι συλλογισμοί άπανωτοί, τα υπέρ και τα κατ' άλληπάλληλα, κι άφου συλλογίστηκε σε μία στιγμή, όσα θα συλλογιζότανε σε μέρες και σε βδομάδες, την τράβηξε κι αυτός περισσότερο κονιά του, σφίγγοντάς τη στην άγκλιά του στοργικά, της άπίθωσε ένα όλόθερμο φιλι στα χείλια και της είπε μαλακά, σάν πατέρας: στο μικρό του το χαϊδεμένο παιδί

— Φτωχή μου Άλκιη. Και λυπάσαι γι' αυτό;...

— Συχώρετέ με, Παύλο μου! Συχώρετέ με!... Έφταιξα και τιμωρήθηκα δεινά!... ξεκολούθησε νάν του λέει κλαίγοντας.

— Δέν έφταιξες σε τίποτα για να σε συχωρέσω!... Πιστεφέ με!... Δέν έφταιξες σε τίποτα!... Άγάπησε! Μά μήπως είναι φταιξιμο ή άγάπη;... Μά μήπως ή άγάπη δέ μά; έρχεται άκάλεστη;... Μίλησέ μου!... Άνοιξέ μου την καρδιά σου!... Πές μου τον πόνο

σου!... Γι' αδερφό σου πήρε με, όχι γι' άντρα σου... γιὰ πκτήρα σου, γιὰ φίλο σου γκκρδίακό... Και μήπως δέν είμαι;...

— Είται όλος ό κόσμος γιά μένα... Όλος ό κόσμος πιά!...

Κι άρχίγητε νάν τοδ άνοιγει τήν κκρδιά της, νάν τοδ ξεμυτερεύεται τόν πόνο της, νάν τοδ λείει πώς γνώρισε τόν Τάση Μκλεστό, τδ γικτρό, πού τόν πρωτόειδε, πάει χρόνος τώρα, στοδ σπίτι της φιλενάδας της Μκρίκι, της γυναίκας, κκλέ, τοδ παιδικού του φίλου, τοδ Πέτρου Κκάρη, πούναι γικτρός της, κκί πώς, σιγά κι άνωθά της άρχίγησε νά τραδιέται άπό τά φερσίματά του τά ευγενικά, άπό τά κοπλιμένα πού της έκανε, άπό τίς γλυκιές ματιές πού της έρρηγνε, άχ! αυτά τά μάτια του σουχουνε μιά γλδκκ πού τραδιεί, πού σπηγεύει κκί πώς άμα τόν άντάμωνα δξω τήν κρατούσε ώρα με κουδένας; άδιάφορες τίς περισσότερες φορές; κκί πιάνοντάς της τδ χέρι δέν τοδκνε κκρδιά νάν της τάφισει, μκ της τδφίγγει κκί της τδ χάιδευε με τάλλο χέρι του τδ λεύτερο.

— Καημένη Άλίκη, τήν άντίσκοψε, αυτό τόν έγωίστη πήγε; νάγαπήεις;... Τόν ξέρω κ' έχω άκουστά άπό πολλού; γιὰ τόν τρομερό του έγωϊσμό!...

— Μήπως τδ θέληται νά τόν άγαπήνω; Έσύ τδ πες, ή άγάπη έρχεται μοναχή της, άκκλεστη... Είσαι ψυχλόδος έσύ... Γιατί μου μιλεί; Έτσι;

Κκί ξκκολούθησε νάν τοδ λείει πώς άρχίγησε νά πηγάνει κκί στοδ γραφείο τοδ γικτροδ, τάχα πώς είναι πειραγμένη στα νεθρα της κκί νά τήν κουράρει, κκί πώς ό γικτρός τή δεχόκνε πάντα άνοιχτόκκρδα, πώς τήν κρατούσε περισσότερο άπ' ότι έπρεπε, πώς τά μάτια του—άχ, κείνα τά μάτια του!—πού σά χάιδει τάρρηγνε πάνου της κκί τά κρατούσε ώρα κκί ώρα πώς; άκόμα κκί τκ μκλλιά της χάιδεψε κάποτε, κκί—μή θυμόσαι, Πκδλο μου!—έκ δειλινό, τώρα τελευταία, πούχε πειαι στοδ γκκρείο του, τήν κάθισε στοδ γόνάτκ του κκί τή φληγε.

— Τδ φίλημα κείνο είταν ό χαμός μου, Πκδλο μου!... Γύρισε σήνι άλκρικταίη. Νού δέν είχα στοδ κεφαλι μου. Καθίτα κκί τοδ γραψκ ένα γραμμκ... κόλλες; κκί κόλλες; γιόμειτα... Τοδ μίληται λεύτερα, άνοιχτά... Τοδκ πώς; τολέ λκτρείω... Τοδκ πώς; χωρίς τήν άγάπη του δέν μπορώ πικ νά ζήνω... Τοδ μίληται γιὰ τή στοργή πού σουχω έμένα, γιὰ τή λκτρεία μου στα παιδιά μου, μκ κοντά στα παιδιά μου κκί στον άντρα μου, τοδ είκα, κ' είω; κκί παρκάου κκί, βάζω έσένο, γικ! έσύ μου γιόμεις τάλλο της ψυχής μου έσύ μ' έκ νε; νάγαπήνω περισσότερο τή ζωή... Κκί νά; ό άθλιος πώς; με πλήρωσε γιὰ δλ' αυτά!...

Κκί βίθισε τδ χέρι στοδ κόρφο της; κκί άνάτρε ένα χαρτάκι διπλωμένο, ττακκωμέν, βρεμένο με δάκρικ...

— Διάδκσ' το! τοδκ. Είλκνι ή άπάντητή του... Μοδ τήν έττειλε με λοδστρο σπίτι, βράδι βράδι, τήν ίδια μέρα πούλαβε τδ γραμμκ μου!...

Ό Πκδλος διάδκσε τήν άπάντηση τοδ γικτροδ. Τής

έγραφε ψυχρά κκί άπερίφραστα πώς; παραξήγησε τά λόγια του κκί τά φερσίματά του, πώς; λυπάται, πώς; δέν μπορεί νάν τή δεχτεί γιὰ έρωμένη του, γιαι είλκνι δασμένος σ' άλληγε. "Α θέλει τή φίλικ του, της τή δίνει με δλη του τήν κκρδιά...

— Νάν τη βράσω τή φίλικ του! φώναξε ή Άλίκη άγανακτισμένη, κκί ό Πκδλος κλείνοντάς της τδ στόμα μ' ένα φίλι στοργικό συλλογίστηκε περίλυπα:

— Όλοι πικ μ' άφίνουν έμένα... Εδοι! Κκί ξκλάφρωσε μόνο τά συμπλήρωσε τή σκέψη του έτσι:

— Μοδ μένουν ώ, τώτο τά παιδιά μου κκί ή Δίνα...

7

Ό Πκδλος άποτιώθησε στη γυναίκα του σύψυχα. Είτανε στοδ χαρχήτηρα του αυτό, νά τραδιέται άπό τόν πόνο, νάν τοδ γίνεται σκκλαός του. Δέ λογάριζε τδ έγω του σέ τέτιες; μεγάλες περιπτώσεις. Τδ θυσιάζε. Κ' ένας άλλουϊσμός πού κρυφάκνιγε μέτα στήν ψυχή του άπό τά μικράτα του, σιγά σιγά κκί όσο προχωρούσε στα χρόνια, όσο τσικίζε, ό άλλουϊσμός αυτός; γιγαντωνότανε κκί στοδ τέλος τοδ κκάντησε ή μεγαλύτερη του άρετή.

Τδ νάφοιωθεί στη γυναίκα του, σέ μιά τώτο κκίριμη περίπτωση της ζωής της, τδ θκροούσε κκί χόρο; του. Τήν είχε παρκμειήσει σέ πολλο, κκί πολλές φορές, είω; ό ίδιος, συλλογίζόκνε, νά τήν είχε σπρώξει, κκί με τήν άδ ακφορία του, στοδ σημείο πού βρισκόκτον σήμερα, κ' έτσι, άπό τήν ίδια μέρα ίτα ίτα πού τοδ ξμολογίθηγε τή σκφορά της, άπό τήν ίδια ώρα, άπό τήν ίδια σκικιή, τόνκίτηκε στη συνείδησή του πώς; δέ θκ τήν άφίσει ούτε βήμα άπό κοντά.

Τδ ρομίνεζο πούγρησε τδ παρκητε στη μέση—ποδ δ εξη γιὰ δουε ά πικ! Πήγε στη Δίνα τδ ίδιο τδ πρωτ κκί της; τά κκτίστωε ε δλα με τδ νι κκί με τδ σίγμα, ζήτησε στη φίλικ της παρηγοριά, μάλισμα γιὰ τόν πόνο το; τδ βκθδ, κκί της; δήλωσε πώς; δέ θκ μπορεί π ά νά πηγάνει σήνι της ταχικέ, ίτω; γιὰ κέμποσο κκίρο κκί δόλοτα.

Ό Άλίκη τί; πρώτες; μέρες είχε μιά άκρότητη νευρική φλυκρία. "Όλο κκί γιὰ τή σκφορά της, έπω; τήν έλεγε, τοδ μιλούσε. Κκί τοδ έγε κκί τοδ ξκνέλεγε άπό τήν αρχή πώς; γνωρίστηκε με τόν γικτρό, τ' άντίπωση τοδ κκίμνε τά μάτια του, τί της; πρωτόειπε ζικ τήν είτα, πώς; ξικελάστη κκί τοδγρηψε, κκί τώτο κκί κείνι, κκί πάλι άπό τήν αρχή, κκί όλο τά ίδια κκί τά ίδια. Κκί ό Πκδλος; τά ύπόμνε δλ' αυτά δίχως τόν παρκμικρότερο γογγυμό, δίχως νά φκνερώνει τήν έλκχίτη κούρκη, κκί τζητούσε μκ, ή της; τά καθέκκητα, κ' έοριζε κκί αυτός; το γικτρό δταν έ ενι, τόν έοριζε, κ' έδειχνε πώς; ό πόνος; της; κκί δικός; του πόνος; είναι.

Ένα μον χά τόν τρώμκζε, μήπως; ή προξήλωτη αυτή της; Άλίκης; στοδ ίδιο ζήτημα της; γυρίσει; σέ πα-

θητη νευρική, σὲ μονομηνία, καὶ γιὰ τοῦτο ἀρχίνητε σιγὰ σιγὰ νὰν τῆ σου. υλαύει συμπως; νὰ συμβούλευε μικρὸ παιδί, πῶς πρέπει νὰν τὸ ρίξει ὄξω, νὰ τὸ ξεχάσει, τὸν παλιόθρωπο, νὰ συλλογιστεί πῶς ἐπιτέλους ἔχει ἄντρα καὶ παιδιὰ πού τῆ λατρεύουνε, πού τρέμουνε γιὰ τῆ ζωή τῆς, πού καὶ τῆ ζωή τους εἶναι ἀκόμη περισσότερο νὰ δώσουνε γιὰ αὐτήνε.

— Τὸ θέλω νὰ τὸν ξεχάσω, τοῦπε, μὰ μπορῶ ;
— Νὰ ἐπιμένεις !

— Μὰ τώρα, κρημίνε Παθλο, μιλῆς; σὸν παιδί! Τὸ ξέρω, ἡ ἀγάπη, πού μοῦχεῖς σὲ κάνει νὰ λές τέτιες ἀντιφάσεις !

Μὰ μέρα πού τῆς πρότεινε νὰρχινήσουν ἐξοχικούς περιπάτους, καὶ τὸ ἐέχτηκε, ὑστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα τοῦπε :

— Μὰ πρέπει πρώτα νὰ φέρω μὲ μωδίστρα νὰ μὲ στυνίσει τὰ φοιστάνια μου... Μοῦ φερῶδινε ἑλα τρομαχτικὰ... Σὸν τρουβάλια μοῦρχουντα...

Τότε πρώτη φορά ὁ Παθλος πρόσεξ: πόσο λίγηφε ἡ γυναίκα του.

— Αὐτὸ τὸ μικράζι θὰν τῆ φάει ! συλλογίστηκε.

Καὶ πόνεσε πο ὁ Ὁ;τότο ὑστερ' ἀπὸ μέρες ἀρχινήσανε τοῦ ἐξοχικούς περιπάτους καὶ ὁ Παθλος φρόντιζε νὰ τῆς τραχάει πάντα τὸ νοῦ ἀπὸ τὸ θέμα τὸ ξε ευριστικὸ καὶ νὰν τῆς διηγῆται χίλια ἄλλα πράματα, πότε σοδάρκα καὶ πότε ἀσταία, νὰ πλάθει ἱστορίας πού συμβῆχανε τάχα στήν πολη καὶ πού τῆς ἔμαθε καὶ νὰ πκασίσει ὁ ἄμοιρος, βάζοντα; τὰ δάματα του, νὰ βρεῖ κάτι πού νὰν τῆς κάνει ἐντύπωτη. Μὰ τοῦ κάκου—τὸ γουδὶ τὸ γουδουχέρι αὐτῆ. Τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια. Καὶ πάνου σὲ μὲ καουβέντα του, ἄσχετη δλω;διόλου μὲ τῆ δικῆ τους; τῆν ἱστορία, πού προσηλωμένα τὸν ἄκουγε

κ' ἔδειχνε πῶς πολὺ ἐνδιχφένεται, τοῦπε ξεφρικὰ καὶ ἀπότομα :

— Ξέρω ἐγώ, γιατί ὁ θῶλιος μ' ἀπόδωξε !... Γιατί τοῦ φάνηκα γεραμμένη... Ἄς εἶμωνα πὶὸ νὰ καὶ ὑκρχότανε νὰ κυλιέται στὰ πόδια μου !

Καὶ τῆν πήρχνε τὰ κλάμματα. Ὁ Παθλος ἀνατρώμαξε.

— Δὲ μὰ λυπάσαι ἐπιτέλους ἐμίν; τῆς εἶπε.

— Σὲ λυπάμαι, Παθλο μου, μὰ τί μπορῶ νὰ κάνω ; Μήπως; τὸ θέλω ἡ ἔρημη ἔτσι νὰ σὲ τυραννῶ ;

Ἐ;τότο ἔφεξε λίγο καὶ στὸν οὐρανό. Ἐνα πρωτ — εἶταν Ἀπρίλιος καὶ χερὰ Θεοῦ,— πού εἶχαν πάει κοντὰ στήν Κκιςκρικνή περίπτα, καὶ γουδίζανε κουρσμένοι, κατὰ τῆς δεκάμιση, ἡ Ἀλλίκη τοῦπε :

— Δὲν μπορῶ πιά νὰ πάρω τὰ πόδια μου !... Νὰ μπορούσαμε νὰ καθόματτε ἐδῶ κοντὰ λιγάκι !...

Βρισκόντουσαν πῆνω ἀπὸ τοῦ; στρατιῶνε; τοῦ Πυροβολικού, σιμὰ στὸ σπίτι τῆς Αἰνις. Τοῦ Παύλου τοῦρθε μὲ ἰδέα φωτεινή.

— Πάμε καί, σὲ καίνο τῆ;μωφο τὸ σπίτι καί ;... Εἶναι τὸ σπίτι τῆς...

— Ὅπου μὲ πᾶ; ἐπὶ καλὰ θῆναι! τοῦπε μ' ἐμπιστοσύνη καὶ μπήχανε στὸ σπίτι τῆς Αἰνις...

— Σοῦ φέρνω τῆ γυναίκα μου, τῆς εἶπε ὁ Παθλος.

Ἡ Αἰνις τῆν κλοδέχτηκε. Ἡ Ἀλλίκη, πού στὸ πρόσωπὸ τῆς ἡ θλίψη εἶχεν ἀλώσει μὲν ἀχιτίδα ευγενικιά, ἀπὸ τῆν πρώτη ἐξετακτικῆ; ματιὰ πού τῆς ἔρχε, ἔμεινε καταγοητευμένη.

— Ἰδὶα ἡ μητέρα σου εἶσαι κ' εἶταν τόσο καλή ! τῆς εἶπε.

— Ἡ Αἰνις ἀκόμα καλύτερη, πρόστατε ὁ Παθλος; καὶ ἀρχίνησε νὰ παίξει μὲ τὸ μικρὸ, πού εἶτανε

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

NEON MEGA GALLIKON ΔΑΝΕΙΟΝ PANTA 5^ο)

Δι' ὀνομαστικὸν κεφάλαιον	Φρ.	100.—
Θὰ κατοβληθοῦν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ	»	87.50
Ἦται πρὸς 88 1)4 περίπου τοῦ φεράγκου	Δρ.	77.20

Αἱ Δρ. 77 20 θὰ φέρουν Φρ. 5.—τόκον ἐτησίως

Τὸ Δάνειον τοῦτο ἀφομοιοῦται τελείως πρὸς τὸ προηγούμενον τῆς 25 Νοεμβρίου 1915, οὗτινος αἱ ὁμολογίαι τιμῶνται σήμερον Φρ. 90.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἀρχοῦνται ἐν Γαλλίᾳ τῆ 22 Σεπτεμβρίου)5 Ὀκτωβρίου καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ σήμερον, 12 Σεπτεμβρίου, παρὰ τῆ Λαϊκῆ ἢ Τραπεζῆ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιῶ καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπορχοταῖς αὐτῆς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διὰ λογαριασμὸν τῆς Comptoir National d'Escompte de Paris.

Ἡ Λαϊκῆ Τραπεζῆ συνιστᾷ ἰδιαίτέρως εἰς τῆν πελατεία;ν τῆς τὸ δάνειον τοῦτο.

τώρα δυό χρονώνε και στρηφαγούριζε στην κάμαρα.

— Είναι ο Παύλος, τὸ βαφτιστήρι τῆς Θεούλας σας! εἶπε ἡ Αἴνα.

— Καὶ πὼς σοῦ μοιάζει! παρατήρησε ἡ Ἀλίκη καὶ τὸ πῆρε στὴν ἀγκυλιά της.

— Θὰ καθίσετε δὴ ὅλη μέρα!... Εἶναι καὶ τόσο δμορφη δὴ!

— Σ' εὐχαριστοῦμε μὰ τὰ κορίτσια δὲν τὸ ξέρουν καὶ θ' ἀνησυχοῦν! εἶπε ὁ Παύλος.

— Εὐκολα διορθώνεται αὐτό. Εἶναι δὴ ὁ μικρὸς ὑπερετάκος τοῦ γραφείου ποὺ τὸν ἔστειλε ὁ Πέτρος μὲ φῶνια. Μποροῦμε ἀξιόλογα νὰ τονὲ στείλουμε σπῆτι καὶ νὰ εἰδοποιήσουμε τὰ κορίτσια.

— Ναι!... Νὰν τοὺς παραγγεῖλουμε, εἶπε ἡ Ἀλίκη, πὼς εἶμαστε δὴ καὶ τὰπομῆμερο, ἀν ἔχουνε διάθεση ἀ; ἐρθοῦνε νὰ μᾶς βροῦνε!...

Ἡ Ἀλίκη πέρασε μιὰ μέρα γαληνεμένη στὸ σπῆτι τῆς Αἴνας. Τὸ λαμπρὸ τὸ κορίτσι, μὲ τὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν τρυφεράδα ποῦχε στὰ λόγια της καὶ στὰ φερσίματά της, δὲν κοπίαζε καθόλου νὰποχτήσῃ ὅλη τὴν ἐμπιστοσύνη της. Κι ἔταν ἡ θλιμένη γυναῖκα ἀρχίνησε νὰν τῆς ἀξιστορεῖ τὸν πόνο της μὲ ὄλα του τὰ καθέκστα, βρῆκε λόγους ὄχι μόνο παρηγορίας, μὰ καὶ φρόνησης νὰν τῆς πει—τέτια λόγια ποῦ ἡ Ἀλίκη τᾶκουσε μὲ προσοχὴ μὰ καὶ μὲ σεβασμὸ καὶ φεύγοντας εἶπε τοῦ Παύλου:

— Εἶχες ἕνα τέτιο σπῆτι διαλεχτό καὶ μοῦ τὸ κρυβες;

Ὁ Παύλος χαμογέλασε:

— Ἐπὺ, τῆς εἶπε, τὸ ἀπαίτησες νὰ σοῦ μῆνει κρυμένο!...

8.

Περάσανε τρία χρόνια περίπου. Ἡ Ἀλίκη ποῦ βρῆκε στὴ φίλη τῆς Αἴνας, ὅτι ἡ ζωὴ ἔταμε τότε τῆς εἶχε ἀρνηθεῖ, τὴν τρυφεράδα καὶ τὴ λογικὴ ἐξήγησιν κάθε της παραξενιάς, εἶχε συχάσει κάπως. Τὸ γιατρό μὲ τὸν καιρὸ τονὲ λησμήνησε, κι ὁ Παύλος ποτὲ δὲν ἔμαθε μιὰ σκηνὴ τραγικιά, ποῦγινε καταμεσίς στὸ δρόμο, ἕνα δειλινό, ὅταν ἡ Ἀλίκη παγαίνοντας περίπτο μὲ τὴ φίλη της, ἀνταμῶσανε πίσω ἀπὸ τὸ Βασιλικὸ περιδῶλι, κατὰ τὸ σούρουπο, τὸ γιατρό. Ἡ Ἀλίκη στὸ ἀντίκρουσμά του ἔγινε ἀνω κάτω καὶ καθὼς εἶτανε νευρικιά κι ἀκράτητη, ξέφυγε τῆς Αἴνας καὶ ζυγώνοντας τὸ γιατρό τὸν ἔφτυσε κατὰμουτρα φωνάζοντας του:

— Αὐτὸ σοῦ ἀξίζει, παλιάθρωπε!...

Ὁ γιατρός σκουπίστηκε καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του ἡσυχος, σὰ νὰ μὴ συνέθηκε τίποτε. Μὰ ἡ Ἀλίκη μὲ τὴ φτυσιὰ κείνη ξεδικλήθηκε, γιαιτρεύτηκε ὀλότελα καὶ ἔρκισε τὴ Αἴνα νὰ μὴ μάθει τίποτε ὁ Παύλος καὶ λυπηθεῖ. Ἡ Αἴνα εἶπε, μετὰ καιρὸ, μόνο ὅτι ἔπερπε νὰν τοῦ πει, πὼς ἡ γυναῖκα του ὄηλ. γιαιτρεύτηκα ὀλότελα ἀπὸ τὸν πόνο της κι ὁ Παύλος σύχασε πιά

κι ἀπόδωσε τὴν ἡσυχία της ἀπὸ τὴ στή φίλη του, ὅπως εἶταν καὶ τὰ γ.θινό.

Ἦστερ' ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ἄλλο ζήτημα πάλι ξεφύτρωσε στὸ σπῆτι ποῦ τοὺς χάλασε κάπως τὴ γαλήνη τους. Ἡ Ἄννα ὄηλωσε ὀητὰ πὼς ἔννοσε νὰ φύγει τὸ χυνόπωρο γιὰ τὴν Εὐρώπη, νὰ τελειοποιηθεῖ ἐκεῖ στὸ πιάνο, σὰν εἶχε πάρει κιόλας τὸ δίπλωμά της στὸ Ὀδεῖο, καὶ μάλιστα πὼς τώρα ποῦναι καὶ ἡ εὐκαιρία κατὰλληλη, ἀφοῦ τὸ χυνόπωρο φεύγει γιὰ τὸ Μόναχο ἕνας συμμαθητῆς της, ὁ Ἀποστόλης Ἀδραμῆς, νέος μὲ ταλέντο, ποῦ παει ἐκεῖ κι αὐτὸς νὰ τελειοποιηθεῖ.

Ὁ Παύλος τᾶκουσε μὲ χαρὰ αὐτό. Ἡ Ἀλίκη δμως ἔγινε ἀνωκάτου.

— Τί; θὰ στείλω τὴν κόρη μου μ' ἕναν κρεμαντλά στὴν Εὐρώπη; Κοκόττα θὰ τὴν κἀνω ἐγὼ τὴν κόρη μου;

Τοῦ κάκου ὁ Παύλος ἀγωνιζότανε νὰ τὴν πείσει πὼς ἡ Ἄννα εἶναι μυλωμένο κορίτσι, πὼς θέλει νὰ πάει στὴν Εὐρώπη ἀπὸ ἔρωτα στὸ ἐπάγγελμά της καὶ πὼς, τὸ κάτου κάτου, ἀν ἀγαπιέται καὶ μὲ τὸν Ἄδραμῆ, δὲν ἔχουν αὐτοὶ κανένα δικαίωμα νὰ ἀνακατωθοῦνε στὰ ἰδιαίτερά τους.

— Τί; δὲν ἔχω δικαίωμα νὰνακατωθῶ σ' ὅτι ἀφορὰ τὴν κόρη μου; Νὰ μὲ συμπιάσῃς, Παύλο, μὰ δὲ σκέφτεσαι καθίλου καλά, δὲ σκέφτεσαι σὰν πατέρας.

— Σκέφτομαι σὰν ἄθρωπος ποῦ τὰ βλέπει τὰ πράματα ἀπὸ τὴν ἀληθινή τους τὴν ὄψη!...

— Μὰ καὶ πὼς θὰ πάει στὴν Εὐρώπη; Μὲ τί χρήματα θὰ πῆει;

— Εὐκολο αὐτό, ὑποθηκεύουμε τὴνα σπῆτι, ἐκ ἴνο ποῦ ἀγόρασες μὲ τὴν κληρονομιά τοῦ πενθεροῦ μου, ποῦ τᾶχεις γράφει κιόλας σ' ὄνομα τῆς Ἄννας... Δικό της δὲν εἶναι τὸ σπῆτι; Νά, ποῦ σῆμερα τὸ χρειάζεται τὸ σπῆτι τὸ κορίτσι!

— Τὸ χρειάζεται; μὰ δὲ θὰν τῆς τὸ δώσω ἐγὼ νὰ πάει νὰν τὸ σπαταλήσῃ; στὴν Εὐρώπη μ' ἕναν κρεμαντλά!...

Ἡ Ἄννα ἐπίμενε πολὺ. Ἦθελε σῶνει καὶ κλά νὰ φύγει. Κι ἔτα μιὰ μέρα ἡ Ἀλίκη τῆς εἶπε ὀρθὰ κοφτὰ πὼς δὲν τὰ ἔννοσε τέτια μερμηπάντικα πράματα καὶ πὼς λεπτὰ δὲν ἔχει νὰν τῆς δώσῃ, ἡ Ἄννα τῆς ἀποκρίθηκε μιλὰ καὶ μὰ κι ἀποφατιστικά:

— Ἄ δὲν ἔχετε λόγου σας χρήματα, μὲ συντηρεῖ ὁ Ἄδραμῆς κι ἄμα γυρίσω καὶ δουλέψω τοῦ τὰ δίνω!...

— Μὰ τὸ καταδέχεσαι νὰ πᾶς μὰζὶ του γιὰ μαϊτρέσζ του; τῆς φώναξε ἡ Ἀλίκη.

— Τὸ καταδέχομαι νὰ ζήσω ὅπως ἐγὼ ἔννοῶ νὰ ζήσω καὶ δὲν ἔχω νὰ δώσω λόγο σὲ κανέναν ἔξω στὴ συνείδησή μου μοναχά!...

Ὁ Παύλος καταχάρηκε ἄμα τᾶμαθε αὐτά. Νά, λοιπόν ποῦ τὸ παιδί του ἔχει δικὸ του ἐγὼ. Θὰ προόψει, θὰ πάει μπροστά, θὰ ζήσει εὐτυχισμένα. Καὶ δανεύτηκε τρεῖς χιλιάδες δραχμῆς, καὶ τίς ἔδωκε στὴν Ἄννα, κρυφὰ ἀπὸ τὴν γυναῖκα του, λέγοντάς της:

— Νά, παιδί μου, γιά τά έξοδα του ταξιδιού σου κχι γιά τούς πρώτους μήνες που θά περάσεις στην Ξενιτιά, κχι μή σέ νοιάζει, κάθε μήνα θά σου στέλνω τό ταχτικό σου!..

Ἡ Ἄννα που δέν είχε προέξει ως τότε τόν πατέρα της, τόσο ἀφοσιωμένη εἴτανε στή μητέρα της, ἔκτυφε κχι τού φίλησε τά χέρια, βρέχοντάς του τχ μέ δάκρυα, κχι τούπε :

— Εἶσαι ἀληθινός πατέρας ἐσύ!..

Ἡ Ἄννα τόν Ὀχτώβρη ἔφυγε γιά τήν Εὐρώπη. Τήν τελευταία στιγμή που τήν ἀποχαιρετούσε, ἡ Ἄλκη δέ βιάστηκε, μά σά στοργική μητέρα που εἴτανε, τής ἔβαλε στό χέρι ἕνα πεντακοσάριο, που εἶχε ἀπό τίς οικονομίες της, κχι τής εἶπε :

— Πήγαινε στήν εὐχή μου, παιδί μου, κοίταξε τίς σποδές σου κχι γιά θά τρώγωμαι τόν πατέρα σου νά σου στέλνει κάθε μήνα χρήματα!.. Ἐνν μένο πρκακαλιέμαι τό Θεό, νά ζήσω νά σέ ἰδῶ μιά μέρα, σά θά γυρίσεις, μέ τό καλό, ὅπως τό ἐπιθυμεί ἡ καρδιά μου!..

Μή δτι ληχτρούσε δέν τό ἀπόλαψε. Τραχισμένη ἀπό τίς λογής συγκινήσεις, κχι ἀπό τά δσχι τράβηξε στή φουρτουναρισμένη της τή ζωή, μ' ἀδύνατο ὄργανισμὸ κχι μέ νεύρα κχιτκουρευλισμένα, δέν μπόρεσε νά βσταξει στόν τύφο που τή βρήκε ἕνα χρόνο ὑστερ' ἀπό τό ταξίδι της Ἄννας

Ὁ Πάολος λυπήθηκε κχιτάκρδα γιά τό θάνατό της. Συντρίφτηκε. Γυρίζοντάς ἀπό τό κοιμητήρι, ὕστερα ἀπό τό ξῶδι της, κχι σφίγγοντάς τή Θούλα του στήν ἀγκλιά της, ἔλεγε πνιγμένος στό δάκρυα :

— Τώρα που σόχασε γιά πάντα πιά αὐτό; ὁ μάρτυρας, νιώθω ἐγώ τή ζωή μου συντριμένη...

— Μά δέ σου μένω ἐγώ, πατέρα, τού εἶπε κλαιγοντάς τό θεῖο κορίτσι.

— Νά, μοῦ μένεις ἐσύ κχι ἡ ἀδερφή σου... Μοῦ μένει ὁ ἕνας στύλος τής ζωής μου... Μά ὁ ἄλλος ἔπες κ' ἡ ζωή μου πιά τραβάει γερομένη!..

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ὁ φίλος κ. Ἀλέξ. Γ. Μαρπουτζόγλου ἔβγαλε σέ τόμο καλλιτεχνικά τυπωμένο τήν «Μπαλλάντα τής Φολακῆς τοῦ Ρεν γγ» κχι τά «Πεζά ποιήματα» τοῦ Ὁσώρ Οὐάιτ. Ἡ μπαλλάντα εἶναι σέ πεζή ρυθμική μετάφραση, καθὼς κχι τά πεζά ποιήματα κχι σουλιέτας θρ. 2 Ἀπό τά «Πεζά ποιήματα» τυπώνουμε δὴ τό «Μαθητὴ» κ' εἶσαι σὶ ἀναγνώστες μας μετρούμε νά πάρουν κάποιαν ἰδέα τής μεταφραστικῆς ἐργασίας τοῦ Μαρπουτζόγλου : «Ὅταν ὁ Νόρκισσος ἀπέθανε, ἡ μὴ ἡ Ἄμνη που γλενοῦσε πλάι της, ἀλλάξεν ἀπό κοῦτα γλυκοῦ νεροῦ σέ μιά κοῦτ' ἀλευρῶν δακρῶν κ' οἱ Ὁρειάδες ἤρθαν κλαιγοντάς ἀπό μέσ' αὐτῶν τὰ δάση γιά νά τραγοῦδῆσαν τή λιμοῖλα.

Κι ὅταν εἶδαν οἱ ἡ λιμοῖλα εἶχεν ἀλλάξει ἀπό κοῦτα γλυκοῦ νεροῦ σέ μιά κοῦτ' ἀλευρῶν δακρῶν, ἔλυσαν τίς πρῶτες ἀλεξίδες τῶν μάλλων τους, κ' ἐφώταξαν στή λιμοῖλα, καί εἶπαν : Δέν ἀποροῦμε γιατί κλαῖς, ἐσύ γιά τὸν Νόρκισσον; ἦταν τόσο ὀμορφος.

— Ἄλλ' ἦταν ὀμορφος ὁ Νόρκισσος; Ἐρώτησεν ἡ λιμοῖλα.

Πῶς μπορεῖ νά ξέρη αὐτό καλύτερ' ἀπό σένα ; ἀποκρίθησαν οἱ Ὁρειάδες. Ἐμῆς μᾶς προσπερνοῦσε πάντα ἀδιάφορος, ὅμως ἐσένα σέ ἀποζητοῦσε, κχι πλάγιαζε στοὺς ὄμους σου κχι σέ χαμηλόβλεπε κχι σὸν καθρέφτη τῶν νερῶν σου ἐκθερριζέ τήν ὀμορφιά του.

Καί ἡ λιμοῖλα ἀποκρίθηκε : Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ ἀγαποῦσα τὸν Νόρκισσο, γιατί ὅταν ἐπαλάμοζε στήν ὄχθη μου, κχι μέ χαμηλόβλεπε, σὸν καθρέφτη τῶν ματιῶν του ἔβλεπα πάντα καθρεφτισμένη τή δι-ή μου ὀμορφιά.»

— Ὁ κ. Ν. Πορωῖτης μᾶς ἔστειλε ὀμορφοτυπωμένη τήν Καλλιζή ὡς ἡ του : «Ὡ δ π λ ο ε ι ε ι» ἀφιερωμένη σὸν ναύαρχο Κωνσταντιῆ :

Χαῖρε ὁ Κωνσταντιῆς ! Δόξα σὸν ἄντρα πῶς γάρ ἐπέβρε τό ρεῖματό του, σκέψη, ὄρα καί τόλμη γιά τήν πατρίδα πάντα ἀναβρυξέ.

Ἄ δέν εἶχαμε δημοσιέψει τό «Κριτικό περιβόλι» τοῦ Ξανόπουλου, τήν ὄρή του αὐτὴ ὁ κ. Πορωῖτης δάν τήν πρωτοδημοσιέπειν σὸ «Νουμά» ἕνεκα ὁμοῦ τό «Περιβόλι», τό δημοσιέπειν στήν «Ἐστία».

— Ἐνας νέος, ὁ Κ. Παπαγεωργίου, τόπωσε σέ ὀμορφο βιβλιογράφι, μέ τὸν τίτλο «Ὅμορφες νύκτες», μερικῆς πρόξης κχι στίχους του. Ὅσο ἕκι ἂ δείχνουν πρωτόπειρη κχι ἄδου ἐνση πένα τὰ γιὰ τῶν κ. Παπαγεωργίου δέν ἤμπαφει κανεὶς νάν τούς ἀνηγῆι κάτω ἀίστημα κχι κάτω καλὴ πρόθεση ὁ εἶς αἶος τοῦ σπουδαίου μάλιστα, ἂ δουλεύοντες περισσότερο, θά εἶταν μιά πολὺ καλὴ μπαλλάντα.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓ. ΟΠΛΟΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τὸ ταχύπλοον θαλαμηγόν ἡλεκτροφώτιστον ἀτμόπλοον

“ΣΥΡΙΑ,”

ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς τήν προσεχὴ Πέμπτην 15 τρέχοντος καί ὄραν ὁ μ. μ. διὰ ΧΑΝΙΑ, ΡΕΘΥΜΝΟΝ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ καί ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ, δεχόμενον ἐπιβάτας καί ἐμπορεύματα.

Πληροφορίαι : Ἐν Πειραιῇ παρὰ τῷ Γεν. Πρακτορείῳ Φίλωνος 41. Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Γεν. Διευθύνοντι Ἀπελλοῦ 1, παρὰ τῷ Γραφεῖῳ Α. Ρέντα, πλατεῖα Ὁμοιοῖας, παρὰ τῷ γραφεῖῳ Γκιόλιαν, πλατεῖα Συντάγματος, καί τῷ γραφεῖῳ Κοῦκ, πλατεῖα Συντάγματος.

ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΙΤΛΩΝ

Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ἀπωλέσθησαν 500 (πεντακόσται) Μετοχαὶ τῆς Transvaal Consolidated Sand & Exploration O. Ltd, ἐκδεδομένοι εἰς τὸν φέροντα, μετὰ τοῦ μερίσματος ὑπ' ἀριθ. 1, φέρονται τοῦ ἐξῆς ἀριθμοῦς :

10 τῶν 25=250 Μετοχαὶ ὑπ' ἀριθ. 34,631, 34,635, 35,578—36,581 καὶ 34,562—34,565,

2 τῶν 5=10 Μετοχαὶ ὑπ' ἀριθ. 4.785 καὶ 4.786.

4 τῶν 10=40 Μετοχαὶ ὑπ' ἀριθ. 2,802, 2,806—2,898.

Αἱ ὡς ἄνω Μετοχαὶ ἰσοτιμολογεῖται ἐκ Λονδ'νου τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 19 ὃ (ν. ἡ) πρὸς τὴν ἡμετέραν Τράπεζαν, ἐὰν ἐφθασαν εἰς τὸν προορισμὸν των, ἐξφανισθεῖσαι καθ' ὁδόν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

Τὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» μεταφέρθησαν εἰς τὴν ὁδὸν ΠΡΑΞΙΤΕΛΗ ἀριθ. 29 (ἐπάνω πύλωμα) κ' ἐ. εἰ, παρὰ κλιδοῦρας, καὶ μᾶς στέλλονται δω κ' ἐμπρὸς τὰ γράμματα κ' οἱ ἐφημερίδες.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν καταγγελιῶν παραληφθέν θαλαμηγὸν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων, ἀμερῆτου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (παραλία Τροῦμπε) ἑκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ. μ. κατ' εὐθείαν δι' Ἀλεξανδρείαν.

Γραμμὴ Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Καβάλλας

Γραμμὴ Πειραιῶς-Κωνσταντινῶν

Τὸ μετὰ διπλοῦς ἑλικίας καὶ μεγαλῆς ἀρθάστου ταχύτητος, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιο «ΕΣΣΗΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τροῦμπε)

Ἐκαστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥρα 10.30 μ. μ. διὰ Σύρον Ἄνδρον, Κόρθιον καὶ Τήνον.

Ἐκαστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥρα 8ην μ. μ. κατ' εὐθεία διὰ Θεσσαλονίκην—Καβάλλαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Πειραιῶι. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὄπισθεν ἁγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ πρακτορεῖα ταξιδιῶν κ. κ. Θωμᾶ Κούρα καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γαϊόλμαν καὶ Σ. Σωϊάδου (Πλατεία Συντάγματος) καὶ Ἰωάν Ρέντα (πρὸ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμοιότητος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάνου ὁδὸς Ἀντωνιάδου.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοιο θαλαμηγὸν ὑπερωκεάνειον

"ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,"

Θέλει ἀναχωρῆσαι ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 12ην Ὀκτωβρίου

Ἐπίσης τὸ θαλαμηγὸν ὑπερωκεάνειον

"ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ,"

Θέλει ἀναχωρῆσαι ἐκ Πειραιῶς (μέσφ Καλαμῶν-Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 26ην Ὀκτωβρίου

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ὄπισθεν Ἁγ. Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀπελθῶσι θέσιν ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἔγκαιρος εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἐπιπροσώπους.

Ἐκπονηθῶντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν ὁσας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα ὁσας.